

... pro město, ve kterém žijeme.

Výroční zpráva za rok 2024

Předkládá: Ing. Jan Ullmann, ředitel organizace

Obsah	str.
1. Základní údaje o organizaci	3
2. Organizační struktura	4
3. Rozpočet a rozpočtová opatření	5
3.1. Běžné výdaje	5
3.2. Kapitálové výdaje	5
3.3. Hospodářský výsledek	5
3.4. Hospodaření v letech za organizaci, střediska, skupiny	6
4. Základní ekonomické ukazatele	6
4.1. Rozvaha	6
4.2. Výkaz zisků a ztrát	7
4.3. Zpráva auditora	8
4.4. Doplňující údaje k Rozvaze a k Výkazu zisku a ztráty	9
4.5. Zaměstnanci organizace, osobní náklady	10
4.6. Dlouhodobý hmotný a nehmotný majetek	11
4.7. Používané účetní metody, obecné účetní zásady	11
4.8. Zásoby	11
4.9. Pohledávky	12
4.10. Závazky	12
4.11. Investice	12
4.11.1. Investiční úvěry	12
4.11.2. Pořízené investice	12
5. Výnosy	13
6. Stav fondů organizace	13
7. Specifické ukazatele	13
7.1. Personalistika	13
7.2. Středisko správy a údržby místních komunikací (středisko 010)	15
7.2.1. Příklady realizací v roce 2024 – opravy asfaltových vozovek	16
7.2.2. Příklady realizací v roce 2024 – opravy stavební	21
7.3. Středisko údržby městské zeleně (středisko 050)	25
7.3.1. Činnost střediska dle období	25
7.3.2. Další činnosti střediska 050	37
7.4. Středisko čištění města a zimní údržby (středisko 040)	37
7.4.1. Zimní údržba	37
7.4.2. Čištění města	39
7.4.3. Mosty (opravy mostů)	46
7.5. Veřejné osvětlení a světelná signalizace (středisko 060)	48
7.6. Technický úsek (středisko 080 – dílny)	52
7.7. Systémy managementu kvality, environmentu, BOZP	56
8. Závěr	57
9. Doporučení	58

1. Základní údaje o organizaci

Název:	Technické služby města Liberec, p.o.
Sídlo:	Erbenova 376/2, Liberec VIII – Dolní Hanychov
Identifikační číslo:	08881545
Právní forma:	příspěvková organizace
Datum vzniku:	1. ledna 2020
Spisová značka:	Pr 1165 vedená u Krajského soudu v Ústí nad Labem
Zřizovatel:	Statutární město Liberec
Statutární orgán:	Ing. Jan Ullmann – ředitel

Technické služby města Liberec, p. o. (dále jen TSML) pečují o svěřený majetek Statutárního města Liberec na základě platné zřizovací listiny schválené usnesením Zastupitelstva města Liberec č. 372/2019 ze dne 12.12.2019 (v návaznosti na usnesení Zastupitelstva města Liberec č. 301/2019, kterým byla schválena transformace společnosti Technické služby města Liberec, a. s. na příspěvkovou organizaci), aktualizované usnesením Zastupitelstva města Liberec č. 94/2022 ze dne 31. 3. 2022.

Hlavním předmětem činnosti se svěřeným majetkem je úklid, údržba, opravy, provádění výstavby, stavebních úprav, rekonstrukcí, modernizací, obnovy, provozování a technické zabezpečení:

- a) Místních komunikací a účelových komunikací včetně jejich součástí a příslušenství, a to ve smyslu zákona č.13/1997 Sb., o pozemních komunikacích a prováděcí vyhlášky č 104/1997 Sb.
- b) Veřejné zeleně.
- c) Vodovodů a kanalizací.
- d) Veřejného osvětlení, dopravní signalizace, slavnostního osvětlení a dalších forem světelných zařízení.
- e) Veřejných akcí pořádaných zřizovatelem.
- f) Veřejně přístupných toalet.

Doplňková činnost:

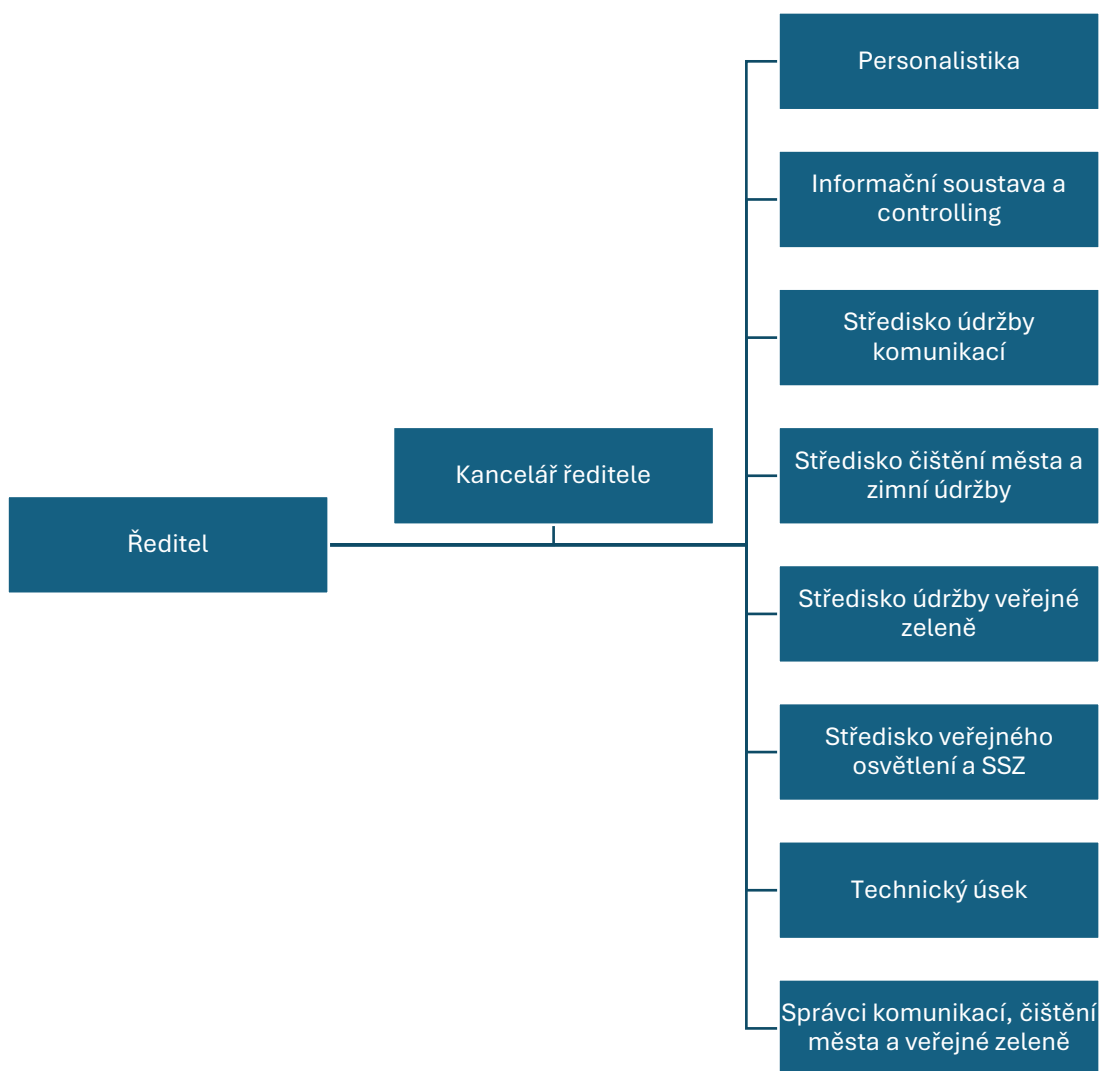
- a) Poskytování technických služeb třetím osobám.
- b) Zprostředkování obchodu a služeb.
- c) Pronájem a půjčování věcí movitých.
- d) Pronájem nebytových prostor, pozemků a staveb.
- e) Reklamní činnost.
- f) Podnikání v oblasti s nebezpečnými odpady.
- g) Provádění staveb, jejich změn a odstraňování.
- h) Montáž, opravy, revize a zkoušky elektrických zařízení.
- i) Zámečnictví, nástrojářství.
- j) Opravy silničních vozidel.

- k) Silniční motorová doprava nákladní provozována vozidly nebo jízdními soupravami o největší povolené hmotnosti
- přesahující 3,5 tuny, jsou-li určeny k přepravě zvířat nebo věcí,
  - nepřesahující 3,5 tuny, jsou-li určeny k přepravě zvířat nebo věcí.

Proces řízení organizace probíhá ve dvou úrovních:

- statutární orgán – ředitel organizace
- vedoucí středisek a oddělení

2. Organizační struktura

Kancelář ředitele:

- Asistentka (sekretariát, podatelna, vztahy s veřejností, registr smluv, registr směrnic).
- Specialista BOZP, PO a systému managementu.
- Interní auditor

Personalistika:

- Personální oddělení
- Mzdová účetní

Informační soustava a controlling:

- Oddělení informační soustavy a controllingu
- Finanční účtárna
- Oddělení obchodu a logistiky

Středisko údržby komunikací.

Středisko čištění města a zimní údržby.

Středisko údržby veřejné zeleně.

Středisko veřejného osvětlení a SSZ.

Technický úsek.

Správci komunikací, čištění města a veřejné zeleně:

- Správa komunikací a čištění města
- Správa veřejné zeleně

3. Rozpočet a rozpočtová opatření (zpracovala Ing. Kánská, p. Syrový)

3.1. Běžné výdaje

Náklady z činnosti, z toho

hlavní činnost	302 373 850,80 Kč
hospodářská činnost	11 115 415,96 Kč
Celkem náklady z činnosti	313 489 266,76 Kč

Finanční náklady, z toho

hlavní činnost	435 504,95 Kč
hospodářská činnost	18 146,06 Kč
Celkem finanční náklady	453 651,01 Kč

3.2. Kapitálové výdaje

Čerpání fondu investic, z toho

pořízení a tech. zhod. dlouh. maj.	41 482 286,10 Kč
úhrada investičních úvěrů	629 634,10 Kč
odvod do rozpočtu zřizovatele	22 012 302,00 Kč
Celkem čerpání fondu investic	64 124 222,20 Kč

3.3. Hospodářský výsledek

Výsledek hospodaření, z toho

hlavní činnost	-13 153 105,03 Kč
hospodářská činnost	8 020 260,79 Kč

Dosažený výsledek hospodaření TSML, p. o., za účetní období 1. 1. až 31. 12. 2024,
činí: **- 5 132 844,24 Kč.**

3.4. Hospodaření v letech za organizaci, střediska, skupiny

Podrobný rozbor hospodaření společnosti TSML, p. o. za jednotlivá střediska, skupiny nákladů a výnosů v letech je uveden v Příloze č. 1 k této Výroční zprávě za rok 2024.

4. Základní ekonomické ukazatele (zpracovala Ing. Kánská, p. Syrový)

4.1. Rozvaha

ROZVAHA
PŘÍSPĚVKOVÉ ORGANIZACE
k 31.12.2024
(v Kč, s přepočty na čtvrtletných měsících)
okamžik sestavení: 19.02.2025

Číslo položky	Název položky	syst. účel	Běžná účetní období			minim. úč. období Netto
			Brutto	Korekce	Netto	
			1	2	3	4
			2024	12	08881545	
			Běžná účetní období			
			Brutto	Korekce	Netto	minim. úč. období Netto
A.	AKTIVA CELKEM		2 295 678 090,10	995 348 356,87	1 298 329 733,23	931 738 237,88
A.	Státní aktiva		1 889 885 318,88	889 231 219,57	870 454 103,31	866 886 547,35
1.	Dlouhodobý nehmotný majetek		3 918 987,05	3 411 748,23	108 947,82	134 123,82
1.	Nevratitelné výnosky výstupu a vývoje	012	0,00	0,00	0,00	0,00
2.	Software	013	3 793 389,45	3 488 551,63	108 947,82	134 123,82
3.	Oceňovací právo	014	0,00	0,00	0,00	0,00
4.	Podíly na smlou a právní poměry	016	0,00	0,00	0,00	0,00
5.	Drábný dlouhodobý nehmotný majetek	018	5 197,60	5 197,63	0,00	0,00
6.	Dotaci dlouhodobý nehmotný majetek	019	120 000,00	120 000,00	0,00	0,00
7.	Nevratitelné výnosky výstupu a vývoje	041	0,00	0,00	0,00	0,00
8.	Právní zájmy na dlouhodobý nehmotný majetek	051	0,00	0,00	0,00	0,00
9.	Dlouhodobý nehmotný majetek utvářený k přenosu	036	0,00	0,00	0,00	0,00
6.	Dlouhodobý hmotný majetek		1 865 768 722,83	995 419 478,34	870 347 285,49	865 161 423,56
1.	Patentní	031	169 837 736,62	0,00	169 837 736,62	164 291 322,81
2.	Kulturní památky	032	0,00	0,00	0,00	0,00
3.	Stavby	021	1 401 782 587,37	758 162 480,83	653 620 106,44	647 322 987,83
4.	Samostatné hmotné movité věci a soubory hmotných movitých věcí	022	289 614 320,34	225 614 785,54	66 899 500,80	60 041 326,81
5.	Předměty osobní tvorby purtoři	025	0,00	0,00	0,00	0,00
6.	Dotčný dlouhodobý hmotný majetek	028	3 452 222,97	3 452 222,97	0,00	0,00
7.	Dotční dlouhodobý hmotný majetek	029	0,00	0,00	0,00	0,00
8.	Mechanizovaný dlouhodobý hmotný majetek	042	4 636 848,73	0,00	4 636 848,73	3 502 807,00
9.	Právní zájmy na dlouhodobý hmotný majetek	052	0,00	0,00	0,00	0,00
10.	Dlouhodobý hmotný majetek utvářený k přenosu	038	0,00	0,00	0,00	0,00
11.	Dlouhodobý finanční majetek		0,00	0,00	0,00	0,00
1.	Majetkové účasti v společnost s omezenou odpovědností	081	0,00	0,00	0,00	0,00
2.	Majetkové účasti v společnost s omezenou odpovědností	082	0,00	0,00	0,00	0,00
3.	Účastové podíly držané do splátnutí	053	0,00	0,00	0,00	0,00
4.	Termínované vklady dlouhodobé	088	0,00	0,00	0,00	0,00
6.	Dotání dlouhodobý finanční majetek	090	0,00	0,00	0,00	0,00

Číslo položky	Název položky	syst. účel	Běžná účetní období			minim. úč. období Netto
			Brutto	Korekce	Netto	
			1	2	3	4
			2024	12	08881545	
			Běžná účetní období			
			Brutto	Korekce	Netto	minim. úč. období Netto
B.	DLUHOBODOBÝ FINANČNÍ VÝPOMOCÍ		338 982 746,23	118 138,59	335 877 603,72	61 431 099,56
1.	Zálohy		27 415 987,73	0,00	27 415 987,73	25 982 428,49
1.	Přijaté materiálu	111	0,00	0,00	0,00	0,00
2.	Materiál na skladě	112	27 415 987,73	0,00	27 415 987,73	25 982 428,49
3.	Materiál na cestě	113	0,00	0,00	0,00	0,00
4.	Nezpracovaná výroba	121	0,00	0,00	0,00	0,00
5.	Právní zájmy	122	0,00	0,00	0,00	0,00
6.	Výroby	123	0,00	0,00	0,00	0,00
7.	Přijaté zboží	131	0,00	0,00	0,00	0,00
8.	Zboží na skladě	132	0,00	0,00	0,00	0,00
9.	Zboží na cestě	133	0,00	0,00	0,00	0,00
10.	Dotání zálohy	139	0,00	0,00	0,00	0,00
11.	Krátkodobé poskytnuté zálohy		338 982 746,23	118 138,59	335 877 603,72	11 841 977,74
1.	Dotace	311	5 862 923,01	118 138,59	5 888 966,51	10 141 388,87
4.	Krátkodobé poskytnuté zálohy	314	803 802,00	0,00	803 802,00	137 542,00
5.	Jiné poskytnuté zálohy	315	0,00	0,00	0,00	0,00
6.	Právní zájmy na poskytnuté zálohy	316	0,00	0,00	0,00	0,00
9.	Poskytnuté zálohy za zajištění	335	71 847,21	0,00	71 847,21	77 289,63
10.	Splacené zálohy	336	0,00	0,00	0,00	0,00
11.	Záporné poskytnuté zálohy	337	0,00	0,00	0,00	0,00
12.	Dochované poskytnuté zálohy	338	0,00	0,00	0,00	0,00
13.	Důl v příloze	341	311 790,00	0,00	311 790,00	226 260,00
14.	Dotace poskytnuté v jiných účtech	342	0,00	0,00	0,00	0,00
15.	Důl v příloze	343	0,00	0,00	0,00	0,00
16.	Poskytnuté zálohy za zajištění v jiných účtech	344	0,00	0,00	0,00	0,00
17.	Poskytnuté zálohy za zajištění v jiných účtech	348	0,00	0,00	0,00	0,00
18.	Poskytnuté zálohy za zajištění v jiných účtech	349	0,00	0,00	0,00	0,00
26.	Krátkodobé poskytnuté zálohy na tržby	373	0,00	0,00	0,00	0,00

Číslo položky	Název položky	syst. účel	Běžná účetní období			minim. úč. období Netto
			Brutto	Korekce	Netto	
			1	2	3	4
			2024	12	08881545	
			Běžná účetní období			
			Brutto	Korekce	Netto	minim. úč. období Netto
30.	Náklady přenesené z minulých období	381	125 738,38	0,00	125 738,38	276 868,22
31.	Přijaty z minulých období	385	0,00	0,00	0,00	259 280,44
32.	Důchodové výnosy	388	285 239 744,50	0,00	285 239 744,50	338 618,48
33.	Dotání krátkodobých poskytnutých zálohy	377	118 732,00	0,00	118 732,00	99 729,00
34.	Krátkodobý finanční majetek		16 828 828,39	0,00	16 828 828,39	28 613 384,33
1.	Majetkové účasti v společnost s omezenou odpovědností	281	0,00	0,00	0,00	0,00
2.	Důchodové výnosy z hospodaření	283	0,00	0,00	0,00	0,00
3.	Jiné cenné papíry	286	0,00	0,00	0,00	0,00
4.	Termínované vklady krátkodobé	244	0,00	0,00	0,00	0,00
5.	Jiné běžné zálohy	245	0,00	0,00	0,00	0,00
6.	Běžný účet FKSP	241	15 913 361,34	0,00	15 913 361,34	28 259 480,28
10.	Běžný účet FKSP	243	669 282,05	0,00	669 282,05	435 693,65
15.	Cestovní	263	0,00	0,00	0,00	0,00
16.	Peníze na cestě	262	0,00	0,00	0,00	146 889,00
17.	Phukovina	261	48 871,00	0,00	48 871,00	75 142,00

Číslo položky	Název položky	syst. účel	Běžná účetní období			minim. úč. období Netto
			Brutto	Korekce	Netto	
			1	2	3	4
			2024	12	08881545	
			Běžná účetní období			
			Brutto	Korekce	Netto	minim. úč. období Netto
C.	Vlastní kapitál		889 272 303,41	0,00	889 272 303,41	899 864 983,14
1.	Jiné vlastní kapitál		889 272 303,41	0,00	889 272 303,41	899 864 983,14
1.	Jiné vlastní kapitál	401	758 883 617,16	0,00	758 883 617,16	740 282 430,36
3.	Transakce na pořízení dlouhodobého majetku	403	117 687 686,41	0,00	117 687 686,41	120 6 284,49
4.	Kursová rozdíly	405	0,00	0,00	0,00	0,00
5.	Dotace z minulých období	406	0,00	0,00	0,00	0,00
6.	Jiné rozvahové rozdíly	407	0,00	0,00	0,00	0,00
7.	Opisový předpis účtů z minulých období	408	4 459 586,25	0,00	4 459 586,25	4 459 586,25
8.	Fondy vlastního kapitálu		10 216 915,88	0,00	10 216 915,88	37 859 354,80
1.	Fond ochrany	411	5 030 300,00	0,00	5 030 300,00	5 000 000,00
2.	Fond kulturního dědictví	412	5 186 615,88	0,00	5 186 615,88	549 797,08
3.	Reserovní fondy z minulých období	413	2 134 989,25	0,00	2 134 989,25	14 979 964,44
4.	Reserovní fond z ostatních účtů	414	0,00	0,00	0,00	0,00
5.	Fond reprodukce majetku, fond investic	416	2 485 981,57	0,00	2 485 981,57	17 320 602,11
11.	Výsledky hospodaření		-1 448 146,82	0,00	-1 448 146,82	-3 413 647,83
1.	Výsledek hospodaření běžného účetního období		-5 152 844,24	0,00	-5 152 844,24	-3 413 647,83
2.	Výsledek hospodaření ve schvalovacím řízení	431	0,00	0,00	0,00	0,00
3.	Výsledek hospodaření předzadávacích účetních období	432	3 687 697,72	0,00	3 687 697,72	0,00
D.	Čistá aktiva		317 858 794,62	0,00	317 858 794,62	31 773 349,74
1.	Rezervy		0,00	0,00	0,00	0,00
1.	Rezervy	441	0,00	0,00	0,00	0,00
8.	Dlouhodobé závazky		0,00	0,00	0,00	44 742,13
1.	Dlouhodobé závazky	451	0,00	0,00	0,00	40 838,13
2.	Přijaté závazky finanční výpomoci dlouhodobé	452	0,00	0,00	0,00	0,00
4.	Dlouhodobé přijaté zálohy	453	0,00	0,00	0,00	0,00
7.	Dotání dlouhodobé závazky	459	0,00	0,00	0,00	3 904,00
8.	Dlouhodobé přijaté zálohy na tržby	472	0,00	0,00	0,00	0,00
11.	Krátkodobé závazky		317 858 794,62	0,00	317 858 794,62	31 728 607,61
1.	Krátkodobé závazky	281	44 742,13	0,00	44 742,13	838 890,98
4.	Jiné krátkodobé závazky	289	0,00	0,00	0,00	0,00
5.	Dodatek	321	6 828 996,89	0,00	6 828 996,89	11 979 354,48
7.	Krátkodobé přijaté zálohy	324	0,00	0,00	0,00	0,00
8.	Přijaté závazky finanční výpomoci krátkodobé	326	0,00	0,00	0,00	0,00

Číslo položky	Název položky	typ úlohy	Měsíční celková částka	
			leden	únor
10.	Zaměstnanci	331	5 930 889,00	5 417 122,00
11.	Jiné závazky vůči zaměstnancům	333	720 284,00	808 493,00
12.	Bankovní zálohy	335	2 890 224,00	2 378 985,00
13.	Zálohová pojistka	337	1 121 616,00	1 009 421,00
14.	Dobrovolní sociální	339	0,00	0,00
15.	Dat. příjmy	341	0,00	0,00
16.	Datelní daně, poplatky a jiné osobní povinnosti	342	888 338,00	777 962,00
17.	Dat. zálohované hodnoty	343	907 182,00	894 972,79
18.	Závazky k osobám mimo vybrané výsadní majetky	345	0,00	0,00
19.	Závazky k vybraným majetkům vkladních majetků	347	0,00	0,00
20.	Závazky k vybraným majetkům vkladních majetků	349	4 789 870,00	6 462 994,00
22.	Neobdobné příjmy zůstatky na bankovkách	374	285 125 008,00	0,00
26.	Výnosy z příložených úroků	383	69 402,20	103 140,00
28.	Výnosy z příložených úroků	384	6 777 368,00	0,00
27.	Dobrovolné úbytky	389	1 548 506,45	890 896,16
28.	Ostatní vkladní závazky	379	620 267,75	899 764,61

Ověřeno dne:	Právní schváleno (oprávněná osoba fyzická osoba, která je úředně zmocněna):	Ověřeno odpovědně za účetnictví (jméno a příjmení):	Ověřeno odpovědně za účinnost závěrů (jméno a příjmení):
19.02.2025		Ing. Lenka Kárná, Havelův újezd	Ing. Lenka Kárná, Havelův újezd

4.2. Výkaz zisků a ztrát

VÝKAZ ZISKŮ A ZTRÁTY
PŘÍSPĚVKOVÉ ORGANIZACE
k 31.12.2024
(v Kč, s přesností na dvě desetinná místa)
období sestavení: 19.02.2025

Název a sídlo účetní jednotky
Technické služby města
Liberec, p. o.
Erbenova 376/2
Liberec
46005

Rok	Měsíc	ICO
2024	12	08881545

Číslo položky	Název položky	systémový účet	BĚŽNÉ ČINNOSTI		VÝKALÉ ČINNOSTI	
			Havelův újezd	Hospodářská činnost	Havelův újezd	Hospodářská činnost
A.	NÁKLADY CELKEM		302 893 358,72	10 212 898,22	299 846 639,23	19 699 883,23
L.	Náklady z činnosti		302 872 869,08	11 115 416,84	299 665 516,36	18 524 325,43
1.	Spotřeba materiálu	501	52 141 534,72	3 900 946,48	55 482 335,16	6 540 374,20
2.	Spotřeba energie	502	3 868 368,65	139 400,20	3 466 229,29	180 715,14
3.	Spotřeba příjmy neklasifikovaných účtů	503	0,00	0,00	1 167,48	0,00
4.	Prodané zboží	504	0,00	0,00	0,00	0,00
5.	Aktivace dlouhodobého majetku	506	0,00	0,00	0,00	0,00
6.	Aktivace osobního majetku	507	0,00	0,00	0,00	0,00
7.	Změna stavu zásob vlastní výroby	508	0,00	0,00	0,00	0,00
8.	Opisy a souběžnosti	511	7 499 324,55	289 511,24	8 216 866,83	469 913,22
9.	Centrona	512	18 907,81	693,38	18 114,21	1 151,21
10.	Náklady na reprezentaci	513	119 695,12	4 387,47	98 798,83	6 277,27
11.	Aktivace dobrovolných příspěvků	518	0,00	0,00	0,00	0,00
12.	Ostatní služby	519	66 676 734,98	828 572,85	68 038 699,29	2 179 525,32
13.	Náklady náklady	521	64 561 321,83	3 524 434,40	76 186 813,85	4 862 888,12
14.	Základní sociální pojistění	524	27 562 414,40	1 196 390,60	25 289 289,20	1 813 834,20
15.	Jiné sociální pojistění	525	364 677,12	19 194,88	421 021,30	25 873,70
16.	Základní sociální pojistění	527	4 914 945,96	204 772,84	4 988 314,24	289 761,70
17.	Jiné sociální pojistění	528	0,00	0,00	0,00	0,00
18.	Dat. zálohy	531	0,00	106 800,00	0,00	83 050,20
19.	Dat. z nemovností	532	0,00	0,00	0,00	0,00
20.	Jiné daně a poplatky	538	151 504,51	7 626,33	188 364,64	11 579,88
22.	Smluvní pojistky (úroky z prodeje)	541	0,00	0,00	0,00	0,00
23.	Jiné pojistky a poplatky	542	4 800,00	200,00	12 018,47	128,83
24.	Dary a jiné bezcenné přechody	543	0,00	0,00	0,00	0,00
25.	Prodaný materiál	546	33 780,56	134 896,87	245,16	189 833,14
26.	Hodnota a škody	547	1 809 309,15	43 355,95	1 679 079,00	169 240,48
27.	Výnosy z finančních investic	548	0,00	0,00	0,00	0,00
28.	Objemy dlouhodobého majetku	551	46 617 273,29	914 263,38	43 933 554,26	1 158 834,21
29.	Prodaný dlouhodobý nehmotný majetek	552	0,00	0,00	0,00	0,00
30.	Prodaný dlouhodobý hmotný majetek	553	0,00	0,00	0,00	0,00
31.	Prodané pohledávky	554	0,00	0,00	0,00	0,00
32.	Prodané účty k vypořádání	555	0,00	0,00	0,00	0,00

Číslo položky	Název položky	systémový účet	BĚŽNÉ ČINNOSTI		VÝKALÉ ČINNOSTI	
			Havelův újezd	Hospodářská činnost	Havelův újezd	Hospodářská činnost
33.	Výnosy z poskytnutí cenných papírů	558	0,00	-12 820,87	0,00	-69 837,37
34.	Náklady z vyřazených pohledávek	557	0,00	58 133,10	0,00	69 837,37
35.	Náklady z dlouhodobého majetku	558	1 137 302,32	30 335,91	1 39 811,38	65 883,23
36.	Datelní náklady z činnosti	549	5 374 398,58	223 827,85	4 959 755,27	314 696,40
II.	Finanční náklady		435 884,86	18 146,06	183 420,88	11 787,89
I.	Prodané cenné papíry a podoby	561	0,00	0,00	0,00	0,00
2.	Úroky	562	24 191,88	1 009,21	92 796,88	6 822,20
3.	Kurzové zisky	563	0,00	0,00	0,00	0,00
4.	Náklady z převzetí měnové hodnoty	564	0,00	0,00	0,00	0,00
5.	Ostatní finanční náklady	568	411 308,27	17 137,85	90 623,70	6 765,13
III.	Náklady na bankovní		0,00	0,00	0,00	0,00
1.	Náklady z výpořků z účtů vkladních majetků	571	0,00	0,00	0,00	0,00
2.	Náklady z výpořků z účtů vkladních majetků z finančních	572	0,00	0,00	0,00	0,00
IV.	Dat. z příjmy		0,00	2 179 337,00	0,00	1 663 650,00
1.	Dat. z příjmy	591	0,00	2 179 337,00	0,00	1 663 650,00
2.	Dodatečné odevody daní z příjmy	595	0,00	0,00	0,00	0,00
B.	VÝKALY CELKEM		289 884 286,72	21 333 189,81	279 013 891,48	25 122 083,94
I.	Výnosy z činnosti		1 222 614,89	21 278 621,37	2 816 225,42	27 938 149,89
1.	Výnosy z prodeje vlastních výrobků	601	0,00	0,00	0,00	0,00
2.	Výnosy z prodeje služeb	602	2 760,00	19 168 822,43	9 698,84	25 635 049,20
3.	Výnosy z pronájmu	603	0,00	1 480 341,82	0,00	1 321 429,88
4.	Výnosy z prodeje zboží	604	0,00	0,00	0,00	0,00
5.	Jiné výnosy z hlavních výnosů	609	0,00	0,00	0,00	0,00
6.	Smluvní pojistky a úroky z prodeje	641	0,00	0,00	49 905,26	3 185,46
10.	Jiné pojistky a poplatky	642	0,00	0,00	0,00	0,00
11.	Výnosy z vyřazených pohledávek	643	0,00	0,00	0,00	0,00
12.	Výnosy z prodeje materiálu	644	-16 614,68	346 793,19	870,06	475 151,06
13.	Výnosy z prodeje dlouhodobého majetku	645	0,00	0,00	0,00	0,00
14.	Výnosy z prodeje dlouhodobého majetku (finanční prostředky)	646	0,00	0,00	0,00	0,00
15.	Výnosy z prodeje pozemků	647	0,00	0,00	0,00	0,00
16.	Čistý zisk	648	0,00	0,00	0,00	0,00
17.	Ostatní výnosy z činnosti	649	1 205 341,98	297 699,90	2 852 410,85	505 339,19
R.	Finanční výnosy		1 380 912,24	67 538,44	2 893 442,38	183 933,85
1.	Výnosy z prodeje cenných papírů a podoby	661	0,00	0,00	0,00	0,00
2.	Úroky	662	1 380 912,24	67 538,44	2 893 442,38	183 933,85
3.	Kurzové zisky	663	0,00	0,00	0,00	0,00
4.	Výnosy z převzetí měnové hodnoty	664	0,00	0,00	0,00	0,00
5.	Ostatní finanční výnosy	669	0,00	0,00	1 810,20	0,00

Číslo položky	název položky	synthetický účet	MĚZÍČNĚ OBCOŘÍ		MĚSÍČNĚ OBCOŘÍ	
			Hlavní členost	Hospodářská členost	Hlavní členost	Hospodářská členost
N.	Výnosy z transferů		287 082 713,68	0,00	279 918 223,71	0,00
1.	Výnosy z transferů: veřejných výdělků	871	0,00	0,00	0,00	0,00
2.	Výnosy z transferů: ostatních veřejných výdělků	872	287 082 713,68	0,00	279 918 223,71	0,00
C	VÝNOSY HOSPODÁŘENÍ		0,00	0,00	0,00	0,00
1.	Výnosy z hospodářství: přímé statelních		-13 183 108,03	10 199 987,79	-11 858 648,90	10 888 800,32
2.	Výnosy z hospodářství: sáňkové účetního účtů		-13 183 108,03	8 029 295,79	-11 858 648,90	8 422 430,22

Dátumem dne:	Podpis statutárního orgánu nebo fyzické osoby, která je účetní jednotkou:	Číslo odpovědnosti za účetnictví (jméno a pozice):	Číslo odpovědnosti za účetní závěrku (jméno a pozice):
19.02.2025		Ing. Lenka Kárnáková, hlavní účetní	Ing. Lenka Kárnáková, hlavní účetní

4.3. Zpráva auditora (Příloha č. 2 – Zpráva auditora TSML 2024)

SEVEROČESKÁ AUDITORSKÁ SPOLEČNOST

ZPRÁVA AUDITORA
k účetní závěrce sestavené k 31. prosinci 2024

Technické služby města Liberec, p.o.

SEVEROČESKÁ AUDITORSKÁ SPOLEČNOST

ZPRÁVA NEZÁVISLÉHO AUDITORA

Zřizovateli organizace

Technické služby města Liberec, p.o.
Erbenova 376/2
460 08 Liberec

Výrok auditora

Provedli jsme audit přiložené účetní závěrky organizace Technické služby města Liberec, p.o. (dále jen „Organizace“) sestavené na základě českých účetních předpisů, která se skládá z rozvahy k 31. prosinci 2024, výkazu zisku a ztráty, přehledu o změnách vlastního kapitálu a přehledu o peněžních tocích za rok končící 31. prosincem 2024 a přílohy této účetní závěrky, včetně významných (materiálních) informací o použitých účetních metodách. Údaje o Organizace jsou uvedeny v bodě A.5. přílohy této účetní závěrky.

Podle našeho názoru **účetní závěrka podává věrný a poctivý obraz aktiv a pasív Organizace k 31. prosinci 2024 a nákladů a výnosů a výsledku jejího hospodaření a peněžních toků za rok končící 31. prosincem 2024** v souladu s českými účetními předpisy.

Základ pro výrok

Audit jsme provedli v souladu se zákonem o auditorech a standardy Komory auditorů České republiky pro audit, kterými jsou mezinárodní standardy pro audit (ISA) případně doplněné a upravené souvisejícími aplikačními doložkami. Naše odpovědnost stanovená těmito předpisy je podrobněji popsána v oddílu Odpovědnost auditora za audit účetní závěrky. V souladu se zákonem o auditorech a Etickým kodexem přijatým Komorou auditorů České republiky jsme na Organizaci nezávislí a splnili jsme i další etické povinnosti vyplývající z uvedených předpisů. Domníváme se, že důležitá informace, které jsme shromáždili, poskytují dostatečný a vhodný základ pro vyjádření našeho výroku.

+420 776 023 617
info@auditorskaspolecnost.cz
www.auditorskaspolecnost.cz

Severočeská auditorská společnost s.r.o.
IČO: 17083802 DIČ: CZ17083802
Mírové náměstí 2442/5, Ústí nad Labem-centrum, 400 01 Ústí nad Labem

+420 776 023 617
info@auditorskaspolecnost.cz
www.auditorskaspolecnost.cz

Severočeská auditorská společnost s.r.o.
IČO: 17083802 DIČ: CZ17083802
Mírové náměstí 2442/5, Ústí nad Labem-centrum, 400 01 Ústí nad Labem

Odpovědnost ředitele Organizace za účetní závěrky

Ředitel Organizace odpovídá za sestavení účetní závěrky podávající věrný a poctivý obraz v souladu s českými účetními předpisy a za takový vnitřní kontrolní systém, který považuje za nezbytný pro sestavení účetní závěrky tak, aby neobsahovala významné (materiální) nesprávnosti způsobené podvodem nebo chybou.

Při sestavování účetní závěrky je ředitel Organizace povinen posoudit, zda je Organizace schopna nepřetržitě trvat, a pokud je to relevantní, popsat v příloze účetní závěrky záležitosti týkající se jejího nepřetržitého trvání a použití předpokladu nepřetržitého trvání při sestavení účetní závěrky, s výjimkou případů, kdy ředitel plánuje zrušení Organizace nebo ukončení její činnosti, resp. kdy nemá jinou reálnou možnost než tak učinit.

Odpovědnost auditora za audit účetní závěrky

Naším cílem je získat přiměřenou jistotu, že účetní závěrka jako celek neobsahuje významnou (materiální) nesprávnost způsobenou podvodem nebo chybou a vydat zprávu auditora obsahující náš výrok. Přiměřená míra jistoty je velká míra jistoty, nicméně není zárukou, že audit provedený v souladu s výše uvedenými předpisy ve všech případech v účetní závěrce odhalí případnou existující významnou (materiální) nesprávnost. Nesprávnosti mohou vzniknout v důsledku podvodu nebo chyb a považují se za významné (materiální), pokud lze reálně předpokládat, že by jednotlivé nebo v souhrnu mohly ovlivnit ekonomická rozhodnutí, která uživatelé účetní závěrky na jejím základě přijmou.

Při provádění auditu v souladu s výše uvedenými předpisy je naší povinností uplatňovat během celého auditu odborný úsudek a zachovávat profesní skepticismus. Dále je naší povinností:

- Identifikovat a vyhodnotit rizika významné (materiální) nesprávnosti účetní závěrky způsobené podvodem nebo chybou, navrhnout a provést auditorské postupy reagující na tato rizika a získat dostatečné a vhodné důkazní informace, abychom na jejich základě mohli vyjádřit výrok. Riziko, že neodhalíme významnou (materiální) nesprávnost, k níž došlo v důsledku podvodu, je větší než riziko neodhalení významné (materiální) nesprávnosti způsobené chybou, protože součástí podvodu mohou být tajné dohody (koluze), falšování, úmyslná opomenutí, nepravdivá prohlášení nebo obcházení vnitřních kontrol.
- Seznámit se s vnitřním kontrolním systémem Organizace relevantním pro audit v takovém rozsahu, abychom mohli navrhnout auditorské postupy vhodné s ohledem na dané okolnosti, nikoli abychom mohli vyjádřit názor na účinnost jejího vnitřního kontrolního systému.

- Posoudit vhodnost použitých účetních pravidel, přiměřenost provedených účetních odchodů a informace, které v této souvislosti ředitel Organizace uvedl v příloze účetní závěrky.
- Posoudit vhodnost použití předpokladu nepřetržitého trvání při sestavení účetní závěrky ředitelem a to, zda s ohledem na shromážděné důkazní informace existuje významná (materiální) nejistota vyplývající z událostí nebo podmínek, které mohou významně zpochybnit schopnost Organizace nepřetržitě trvat. Jestliže dojdeme k závěru, že taková významná (materiální) nejistota existuje, je naší povinností upozornit v naší zprávě na informace uvedené v této souvislosti v příloze účetní závěrky, a pokud tyto informace nejsou dostatečné, vyjádřit modifikovaný výrok. Naše závěry týkající se schopnosti Organizace nepřetržitě trvat vycházejí z důkazních informací, které jsme získali do data naší zprávy. Nicméně budoucí události nebo podmínky mohou vést k tomu, že Organizace ztratí schopnost nepřetržitě trvat.
- Vyhodnotit celkovou prezentaci, členění a obsah účetní závěrky, včetně přílohy, a dále to, zda účetní závěrka zobrazuje podkladové transakce a události způsobem, který vede k věrnému zobrazení.

Naši povinnosti je informovat ředitele mimo jiné o plánovaném rozsahu a načasování auditu a o významných zjištěních, která jsme v jeho průběhu učinili, včetně zjištěných významných nedostatků ve vnitřním kontrolním systému.

V Ústí nad Labem dne 2. května 2025

Severočeská auditorská společnost s.r.o.
oprávnění KAČR č. 609
Mírové náměstí 2442/6
400 01 Ústí nad Labem

Ing. Jan Houška
oprávnění KAČR č. 2475

4.4. Doplnující údaje k Rozvaze a k Výkazu zisku a ztráty

i. Obecné shrnutí

Rok 2024 byl dalším uceleným rokem nově vzniklé příspěvkové organizace a lze jej hodnotit jako úspěšný, neboť se dařilo plnit všechny úkoly vyplývající ze Zřizovací listiny, která definuje činnosti, které mají TSML v kompetenci.

ii. Aktivity v oblasti ochrany životního prostředí a pracovně právních vztazích

- TSML si uvědomují, že svojí činností ovlivňují životní prostředí. Všichni zaměstnanci organizace jsou si vědomi odpovědnosti vůči svému jednání a jeho vlivu na okolí.
- Cesta k uplatňování této odpovědnosti je stanovena, v rámci zavedeného systému environmentálního managementu dle ČSN EN ISO 14001:2016, Politikou ochrany životního prostředí, kterou je deklarována snaha organizace o trvale šetrné chování k životnímu prostředí a k vytváření podmínek pro jeho neustálé zlepšování.
- Organizace má zpracovaný registr environmentálních aspektů, který je průběžně aktualizován a vyhodnocován.
- Prováděním interních auditů je uskutečňována kontrolní činnost a zjišťováno dodržování vymezených zásad při všech činnostech organizace.
- Formou výcviku a vzdělávání organizace neustále zvyšuje a prohlubuje povědomí mezi svými zaměstnanci v oblasti životního prostředí. Výcvik a vzdělávání zaměstnanců jsou chápány jako jedna z cest vedoucích

k minimalizaci rizik spojených s ohrožením životního prostředí, zvyšuje odbornost zaměstnanců a snižuje riziko mimořádných událostí.

- Organizace má vypracovaný postup a provádí pravidelné monitorování a měření vybraných ukazatelů životního prostředí. Mezi hlavní sledované údaje patří spotřeba energií, vody, pohonných hmot a nakládání s odpady. Monitorované a měřené ukazatele jsou vyhodnocovány.
- Organizace snižuje rizikovost jednotlivých činností kvalitní přípravou, pravidelným opakovaným proškolením zaměstnanců na všech stupních řízení, vyhledáváním potencionálních rizik a jejich minimalizaci používáním adekvátních osobních ochranných pracovních prostředků, efektivním nakládáním s odpady a snižováním podílu nebezpečných odpadů, pravidelnými kontrolami zaměřenými na dodržování stanovených postupů a zásad.
- Investiční záměry organizace posuzuje před konečným rozhodnutím o jejich realizaci z hlediska jejich vlivu na životní prostředí a snaží se o to, aby dopad na životní prostředí byl co nejmenší.
- Pro další snižování zátěže životního prostředí je ve stanovených intervalech a termínech zajišťována kontrola vozidel a mechanismů s cílem minimalizovat škodlivé emise do ovzduší, omezovat hluk na přijatelnou míru, zamezovat úkapům provozních kapalin, zejména ropných látek.

4.5. Zaměstnanci organizace, osobní náklady

Sledované účetní období k 31. 12. 2024:

Název položky		Zaměstnanci celkem	Ženy	Muži
Stav ve fyzických osobách		175	30	145
z toho	THP pracovníci	39	23	16
	D pracovníci	136	7	129

Osobní náklady k 31. 12. 2024:

Osobní náklady k 31.12.2024 (v tis. Kč)		
Mzdové náklady		
z toho:	THP pracovníci	26 364 430,00
	D pracovníci	61 751 530,00
	Celkem	88 115 960,00
Náklady na sociální zabezpečení a zdravotní pojištění		
z toho:	THP pracovníci	8 668 980,00
	D pracovníci	20 489 785,00
	Celkem	29 158 765,00
Zákonné sociální náklady		5 119 316,00

4.6. Dlouhodobý hmotný a nehmotný majetek

TSML, p. o., jako nástupnická organizace zaniklé společnosti TSML, a. s. k 1. 7. 2020, pokračuje v odpisování dlouhodobého majetku tak, jak bylo odpisováno v zaniklé společnosti TSML, a. s., respektive v SML (svěřený majetek TSML, p. o. k 1. 7. 2020) a v souladu s platnou legislativou viz výše a ČSÚ 708 – Odpisování dlouhodobého majetku.

Pro účely výpočtu daňových odpisů je použita lineární metoda.

Sledované účetní období k 31. 12. 2024:

Dlouhodobý hmotný a nehmotný majetek k 31.12.2024 (v tis. Kč)		
Majetek svěřený SML + majetek vlastní	synt. účet	stav k 31.12.2024
Dl. nehmotný majetek	013	3 793 399,45
Dl. drobný nehmotný majetek	018	5 197,60
Dl. ostatní nehmotný majetek	019	120 000,00
Budovy, haly, stavby	021	1 401 762 587,27
Samostatné movité věci (DHM)	022	289 674 326,34
Dl. drobný hmotný majetek	028	3 452 223,97
Pozemky	031	166 837 736,52
Dl. hmotný majetek vlastní	042	4 039 848,73
Jiný drobný nehmotný majetek	901	2 434,29
Jiný drobný hmotný majetek	902	170 656,86

4.7. Používané účetní metody, obecné účetní zásady

Účetnictví TSML, p. o. je vedeno a účetní závěrka je sestavena v souladu se zákonem č. 563/1991 Sb., o účetnictví v platném znění včetně požadavků na jeho průkaznost, rozsah a způsob zveřejňování informací z účetnictví a podmínky předávání účetních záznamů pro potřeby státu.

Hospodaření organizace se řídí obecně závaznými právními předpisy, zejména zákonem č. 250/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů, vyhláškou č. 410/2009 Sb., kterou se provádějí některá ustanovení zákona o účetnictví.

Účetnictví respektuje obecné účetní zásady, zásadu účtování ve věcné a časové souvislosti, zásadu opatrnosti.

4.8. Zásoby

Účtování zásob (evidence) je prováděna metodou A, tzn., že v průběhu účetního období se vyhotovují účetní příjmy a výdeje vč. účtování pořizovací ceny, která se účtuje přes účty 111xxx – pořízení materiálu a 131xxx – pořízení zboží. Výdej zásob ze skladu je účtován cenami zjištěnými aritmetickým průměrem.

Oceňování zásob je prováděno ve skutečných pořizovacích cenách zahrnujících

- cenu pořízení,
- vedlejší pořizovací náklady (dopravné, poštovné, pojistné, clo).

4.9. Pohledávky

Pohledávky jsou při vzniku oceňovány jmenovitou hodnotou, následně sníženou o příslušné opravné položky k nedobytným a pochybným částkám.

4.10. Závazky

Závazky (dluhy) z obchodních vztahů jsou zaúčtovány ve jmenovité hodnotě. TSML, p.o. nevidují k 31. 12. 2024 závazky (dluhy) po lhůtě splatnosti.

4.11. Investice

4.11.1. Investiční úvěry

Sledované účetní období k 31. 12. 2024:

Investiční úvěry k 31.12.2024 (v tis. Kč)				
Účel úvěru (investiční úvěr)	Výše hodnoty úvěru	Čerpaná částka	Poslední plánovaná splátka jistiny	Zůstatek jistiny úvěru k 31.12.2024
Stroj CAT	1 449 000,00	1 449 000,00	15.02.2024	0,00
Vozidlo MAN	4 622 000,00	4 622 000,00	15.03.2024	0,00
Vozidlo VW Passat	903 000,00	903 000,00	28.01.2025	40 565,96

4.11.2. Pořízené investice

Sledované účetní období k 31. 12. 2024 - pořizovací ceny v Kč jsou uvedeny bez DPH:

▪ Nákladní automobil Bonetti	4 ks	á	2 172 750,00
▪ Nástavba posypová BBS 12A	4 ks	á	393 500,00
▪ Radlice sněhová Bonetti PKV 172	4 ks	á	60 700,00
▪ Cisternová nástavba CNT 2000			272 500,00
▪ Sekací speciál Raymo B TORPEDO			789 105,00
▪ Zametací speciál Karcher MCM 600			4 849 000,00
▪ Rozšíření kamerového systému			427 481,00
▪ Nákladní automobil Multicar M31	3 ks	á	2 598 000,00
▪ Nástavba posypová BBS 1200A	3 ks	á	349 000,00
▪ Radlice sněhová PKN 172	3 ks	á	51 000,00
▪ Výstavba dočasné haly na posypovou sůl			2 381 719,14
▪ Skladovací nádrž AdBlue			181 474,00
▪ Kamera s přísl. pro kontrolu kanalizace			311 500,00

5. Výnosy (zpracovala Ing. Kánská, p. Syrový)

Výnosy z činnosti a transferů k 31. 12. 2024

Výnosy z činnosti a transferů k 31.12.2024 (v tis. Kč)			
	Celkem	Hlavní činnost	Vedlejší činnost
Výnosy z činnosti a transferů	310 989 410,53	289 656 250,72	21 333 159,81
Z toho:			
Výnosy z prodeje služeb	19 119 603,43	2 780,00	19 116 823,43
Výnosy z pronájmu	1 490 341,82	0,00	1 490 341,82
Výnosy z prodeje materiálu	364 245,61	-16 514,58	380 760,19
Ostatní výnosy z činnosti	1 524 045,31	1 236 349,38	287 695,93
z toho náhrady škod	1 199 651,41	1 127 672,33	71 979,08
Výnosy z transferů	287 052 713,68	287 052 713,68	0,00

6. Stav fondů organizace

účet 411 Fond odměn	5 000 000,00 Kč
účet 412 Fond kulturních a sociálních potřeb	596 374,05 Kč
účet 413 Rezervní fond	2 134 560,23 Kč
účet 416 Fond investic	2 485 981,57 Kč

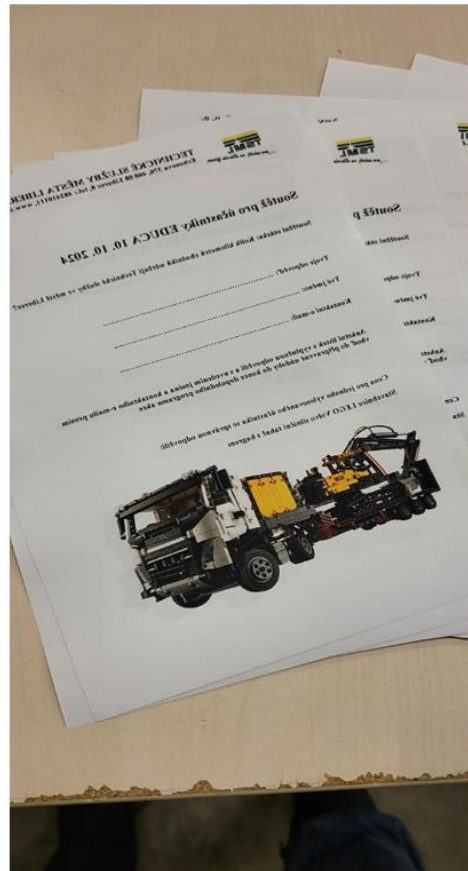
Doplňující informace k fondům jsou uvedeny v Příloze č. 2 k účetní závěrce 2024.

7. Specifické ukazatele

7.1. Personalistika (zpracovala Mgr. Baranová)

Pracovně právní vztahy ve společnosti fungují v souladu se zákonem č. 262/2006 Sb., zákoník práce v platném znění. Ve společnosti nedošlo během roku 2024 k žádným významným změnám v organizační struktuře společnosti, takže v závěru roku 2024 činil celkový počet zaměstnanců TSML, p. o. 175. Z tohoto počtu je zaměstnáno ve společnosti 145 mužů a 30 žen. Počet technickohospodářských zaměstnanců činí 39 a dělníků 136. V oblasti vzdělávání zaměstnanců se TSML, p. o. zaměřily především na prohlubování profesních znalostí a dovedností zaměstnanců všech kategorií. Cílem je udržet požadované kvalifikace nutné pro výkon potřebných profesí. Náklady na vzdělávání činily v roce 2024 celkem 657 477 Kč. Vzdělávání vlastních zaměstnanců je jednou z cest, jak zajistit výkon specializovaných činností, na které velmi těžce hledáme nové zaměstnance. Jedná se především o profese: autoelektrikář, elektromontér, automechanik a obsluha stavebních strojů. Společnost má zřízen Fond sociálních a kulturních potřeb, který je využíván na

úhradu určitých benefitů pro zaměstnance. Jedná se např. o příspěvek na finanční produkty na stáří, sportovní a kulturní aktivity, léčebné pobyty a další. Dále tento fond umožňuje poskytnout zaměstnancům bezúročné půjčky na řešení a překlenutí finanční tísně. Z tohoto fondu jsou zaměstnancům též poskytovány odměny při dosažení významných životních nebo pracovních jubileí. Zaměstnancům jsou dále společností poskytovány stravenky, pět týdnů dovolené a pět dní Sick Day. Společnost se také snaží představit svou činnost žákům a studentům škol Libereckého kraje, a proto se v roce 2024 zúčastnila konference Kulatý stůl se zaměstnavateli v rámci Veletru vzdělávání a práce Educa. Při této akci se studenti aktivně zapojili do soutěže, ve které měli prokázat svoje znalosti o TSML, p. o. Výherkyně obdržela za své znalosti zajímavou odměnu.

TSML, p. o. plní zákonnou povinnost zaměstnávání stanoveného podílu osob se zdravotním postižením, a to především vlastním zaměstnáváním osob se zdravotním znevýhodněním. Navíc odebírá výrobky a služby od firem, které zaměstnávají více než 50 % takto znevýhodněných osob. Společnosti nebyla udělena v roce 2024 žádná pokuta za nedodržení zákonných povinností vyplývajících z pracovně právní legislativy.

7.2. Středisko správy a údržby místních komunikací (středisko 010, zpracoval Bc. Vondráček)

TSML, p. o. udržují v rámci běžné údržby 447 km vozovek a 283 km chodníků.

V roce 2024 jsme zpracovali celkem 6181 t asfaltových směsí, z toho bylo 5418,5 t zpracováno ručně nebo pokládkou finišerem do připravených nebo vyfrézovaných výřezů. Z převážné části - cca 95 % - se jednalo o práce pro SML, zbývající část tvoří činnosti pro externí objednatele.

V zimním období jsme na provizorní opravy výtluků použili téměř 21 t studené balené.

Celkem tun v roce 2024	6181	% z celku
z toho SV	5418,5	87,66 %
z toho BV	462,5	12,34 %
pro SML	5879	95 %
pro externí objednatele	302	5 %

Po domluvě s DPMLJ, a. s. jsme opravili některé zastávky, např. zastávku v ulici Dobiášova, Letná a v ulici Dr. Milady Horákové.

Z důvodu přívalových dešťů jsme se věnovali opravě některých propustků, např. v ulici Kunratická, Raspenavská, Lukášovská. Intenzivní péči věnujeme obnově příkopů, krajnic a odvodnění, protože s nastupující změnou klimatu se množí přívalové deště.

Proběhlo několik celoplošných oprav komunikací, například byl opraven povrch v ulicích Karpatská, Moravská, Krakonošova, Lukášovská, Pod Dračím kamenem, U Lesního divadla, Na Zvonku, Sovova, U Školky a mnoho dalších.

V rámci běžné údržby dále provádíme opravy propadlých či jinak poškozených uličních vpustí a šachet v majetku města Liberce, staráme se a provádíme obnovu svislého a vodorovného dopravního značení, provádíme opravy poškozených zábradlí a jiných záchytných zařízení, odstraňujeme propady ve vozovkách či chodnicích a staráme se po pohodě se správci komunikací o bezpečnou sjízdnost vozovek a schůdnost chodníků.

Balená	Náklady (cena)
Březinová x Lomená	388 453
Družby	1 375 766
Energetiků	208 378
Moravská x Karpatská	1 216 616
Krakonošova	345 102
Křižíkova	66 808
Lukášovská	755 356
Pod Dračím Kamenem, U Lesního Divadla	1 904 626
Sovova	856 205
Na Zvonku	813 403
U Školky	1 001 747

7.2.1. Příklady realizací v roce 2024 - opravy asfaltových vozovek

Oprava povrchu komunikace v ulici Březinova x Lomená

Celoplošná oprava komunikace Družby

Oprava komunikace s výřezem v ulici Energetiků

Celoplošná oprava komunikace Na Zvonku

Celoplošná oprava komunikace Moravská a Karpatská

Celoplošná oprava komunikace ulice Krakonošova

Oprava nájezdu asfaltem na lávku v ulici Křížíkova

Celoplošná oprava v ulici Lukášovská

Celoplošná oprava komunikace Pod Dračím kamenem a u Lesního divadla

Celoplošná oprava komunikace U Školky

7.2.2. Příklady realizací v roce 2024 - opravy stavební

Oprava autobusové zastávky v ulici Horáková

Oprava propustku v ulici Kunratická x Jablonecká – vyzdění nového čela z kamene

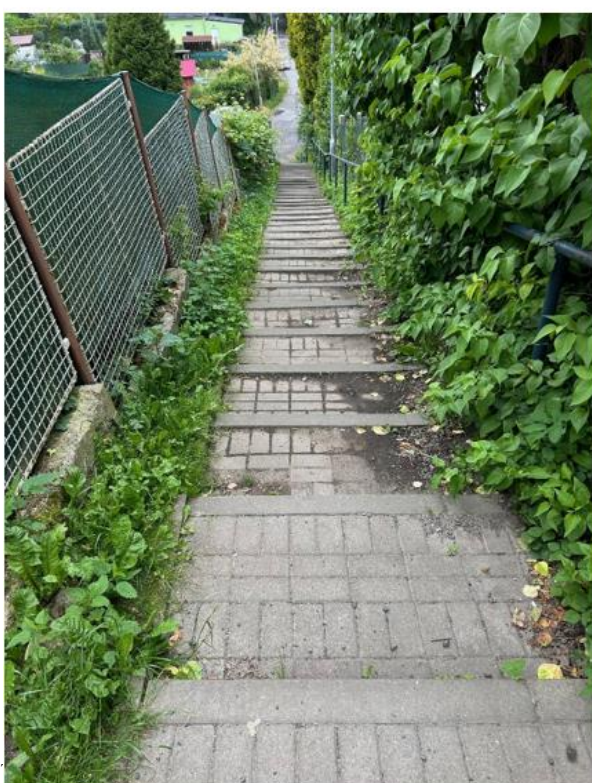
Oprava autobusové zastávky, včetně podloží, v ulici Dobiášova

Oprava autobusové zastávky v ulici Letná

Oprava schodiště v ulici V Zahradách – předláždění zámkové dlažby

Odvodnění a oprava chodníku na Náměstí Míru

Výměna dožilého zábradlí v ulici Nákladní

Oprava propustku po přívalových deštích v ulici Lukášovská

Zatrubnění příkopu v ulici Kunratická

Oprava propustku po přívalových deštích v ulici Raspenavská

7.3. Středisko údržby městské zeleně (středisko 050, zpracovala p. Plívová)

O městskou zeleň pečuje středisko veřejné zeleně. Středisko zaměstnává cca 42 zaměstnanců a mimo pravidelné údržby zeleně zajišťuje arboristickou činnost, opravy mobiliáře, pítek a fontán a je vybaveno vlastní dílnou na opravy drobné mechanizace.

Zaměstnanci Technických služeb města Liberec p. o. mají v péči celkem 1.807.412 m² travnatých ploch, které jsou rozděleny do 4 intenzivních tříd údržby travnatých ploch vycházejících z pasportu zeleně (IT1, IT2, IT3, IT4). V roce 2024 bylo celkem posečeno 7.219.960 m² travnatých ploch.

Intenzivní třídy údržby:

IT1 (179.442 m²) sečeno 6x za sezónu to je 1.076.652 m²

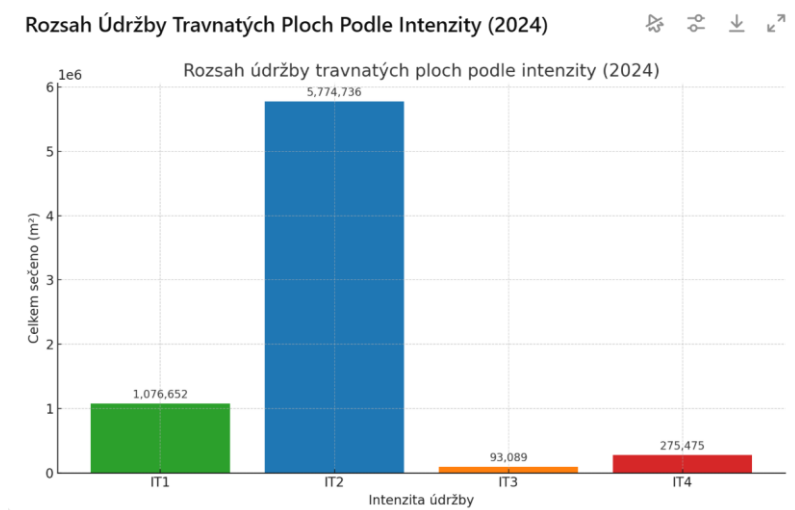
IT2 (1.443.864 m²) sečeno 4x za sezónu to je 5.774.736 m²

IT3 (46 549 m²) sečeno 2x za sezónu to je 93.089 m²

IT4 (133.737 m²) sečeno 2x za sezónu to je 275.475 m²

Porovnání sečení travnatých ploch

Intenzivní třída	2022	2023	2024
IT1	720 984 m ² (180 246 x 4)	897 775 m ² (179 555 x 5)	1 076 652 m ² (179 442 x 6)
IT2	4 256 310 m ² (1 418 770 x 3)	4 330 713 m ² (1 443 571 x 3)	5 774 736 m ² (1 443 684 x 4)
IT3	353 074 m ² (176 537 x 2)	422 666 m ² (211 333 x 2)	93 098 m ² (46 549 x 2)
IT4			275 475 m ² (137 737 x 2)

7.3.1. Činnost střediska 050 dle období

leden, únor

V zimním období jsou zaměstnanci střediska 050 rozděleni mezi oba zimní dispečinky (část lidí zajišťuje údržbu komunikací I. a II. třídy a strojní úklid chodníků) a ruční osádky, které zajišťují úklid přechodů a zastávek MHD. Začátkem roku 2024 byla mírná, spíše podprůměrná zima, a tak se zaměstnanci střediska věnovali kácení, výřezům náletů, úpravě průjezdných a průchozích profilů, uvolňování dopravního značení a ostatním činnostem, které je možné

provádět v zimním období a v období vegetačního klidu. Na dílně probíhá příprava strojů na letní činnost - čištění a údržba sekacích traktůrků, křovinořezů, fukarů atd. V závislosti na klimatických podmínkách probíhá příprava a nátěr lavičkových prken, opravy košů a jiného mobiliáře.

březen

Jarní přípravy střediska byly v plném proudu, došlo k odzimování záhonů, ostříhání růží a travin, prvnímu pletí záhonů. V Liberci se staráme se o 1.362m² záhonů růží, 4.373m² záhonů trvalek a 95m² záhonů květin a v pravidelném pletí udržujeme 15.601m² keřových porostů. Celkem jsme v roce 2024 na těchto záhonech provedli 8 zásahů pletí a ostříhání odkvetlých částí.

V průběhu března jsme poprvé do připravených záhonů na Soukenném nám. vysadili směs cibulovin a na několika místech v centru města jsme umístili přenosné květníky od firmy Pots, obě tyto akce v průběhu roku sklidily velký úspěch. Naším záměrem bylo po odkvětu cibulí tato místa osadit směsí letniček, což se také nakonec povedlo.

V průběhu měsíce března probíhalo i jarní vyhrabání listí na plochách v první a druhé intenzitní třídě - celkem jsme shrabali 1.271.947m² a odvezli přes 200 tun listí.

V roce 2024 již v březnu probíhala první záливka květinových záhonů a náhradních výsadeb z předchozího roku.

Opravy mobiliáře jsou již v plném proudu.

Probíhaly poslední zmlazovací řezy keřů a hlavové řezy na dřevinách v lokalitách Ječná, Javorová, Na Okruhu, Údolní, Kašparova, Jeronýmova aj.

Současně s těmito pracemi začínáme s výměnou starého písku v dětských pískovištích, který je měněn ve vrstvě 20 cm na celkem 98 pískovištích po celém Liberci, tato činnost nám s ohledem na klimatické podmínky zabere skoro celý měsíc v cca 10 lidech.

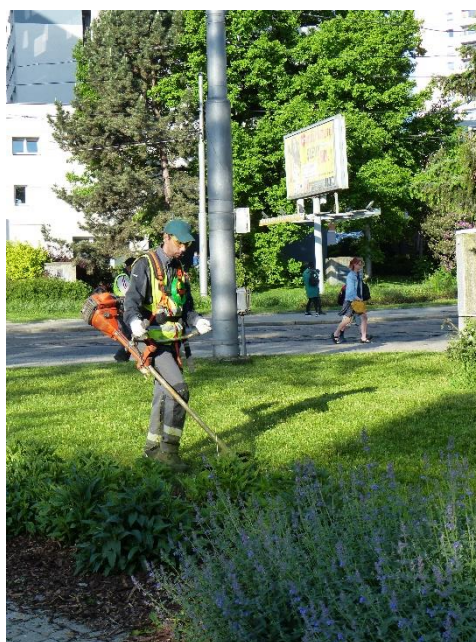

A to není jediné, co na dětských hřištích provádíme. Začíná nám pravidelné opakované kypření dopadových ploch vč. úklidu, které končíme v průběhu října. Na základě požadavků jsme také v loňském roce vyměnili povrch dopadových ploch z písku na kačírek v Rochlicích pod DPS.

duben

Tento měsíc byl výjimečný tím, že jsme po dlouhé době začínali seč již v polovině tohoto měsíce a zároveň jsme si uvědomovali, že pokud nepřijdou sucha, budeme mít tento rok na pilno, což se také stalo a my jsme navyšovali oproti posledním letům četnost seče. Seč jsme ukončovali v druhé polovině října. Plochy IT1, jejichž výměra činí 358.885m² jsme sekali 8x a plochy v IT2 o výměře 2.887.377m² 4x. Plochy v IT3 o výměře 46.549m² pak 2x. Již několikátý rok se snažíme o provádění mozaikové seče.

V dubnu jsme v ulici Nákladní umístili sedm repasovaných velkoobjemových květináčů, které původně byly na Nám. Dr. Beneše a osadili je muchovníky, směsí trvalek a cibulovin.

Začali jsme s frézováním pařezů, kterých jsme za celou sezónu vyfrézovali ve městě cca 240 ks a cca 2.500 m² plochy po odstraňovaných náletech.

květen

Na přelomu dubna a května je pro nás vždy nejnáročnější uvést všechny vodní prvky po zimním spánku do provozu, vyjma Neptunovy kašny, která je v provozu celoročně.

Cibuloviny jsme vyměnili za letničkovou výsadbu a zároveň jsme umístili další truhlíky na zábradlí v ulici Na Bídě, na sloupy veřejného osvětlení ve Felberově ul. a na most v ul. Na Rybníčku.

Společně s KAMem (Kanceláří architekta města) jsme v centru Liberce umístili nové koše, lavičky a stojany na kola. Zároveň jsme provedli kompletní výměnu prken na stávajících lavičkách v parku Budyšinská a v ulici Holého.

Vzhledem k bujnosti vegetace jsme museli začít v květnu i tvarovat pravidelně udržované živé ploty, které se standardně stříhají 2x ročně. V roce 2024 jsme na plochách v IT1 stříhali ploty 4x a na plochách v IT2 2x vyjma průmyslové zóny u Globusu, kde byly živé ploty upravovány 3x. Celkem se upravilo 133.410,5 m² živých plotů.

V květnu proběhlo první kolo seče příuličky, kde se seká na jeden až dva záběry příuliční zeleň (mj. příkopy) podél vybraných téměř 131 km komunikací.

červen

Na základě dendrologických posudků se ošetřily památné lípy v ul. Hvozdíková a byl vypracován dendrologický posudek na ošetření lip v ul. Beskydská, které bude prováděno v následujícím období vegetačního klidu.

Rukama nám projde okolo 3.000 cibulí tulipánů, narcisů atd., které jsme vyjmuli ze záhonů, zbavujeme je nadzemní části a uschováváme k další výsadbě.

červenec

Město Liberec začalo řešit převod Libereckého zámku do svého vlastnictví a my jsme dostali za úkol provést pěstební opatření před jeho otevřením. Ze zanedbané zámecké zahrady byly odstraněny náletové dřeviny, vybrané keřové skupiny a nevhodné stromy, dále proběhla úprava keřů, záhonů, živých plotů, seč, šintování cest a čištění schodů horkou párou.

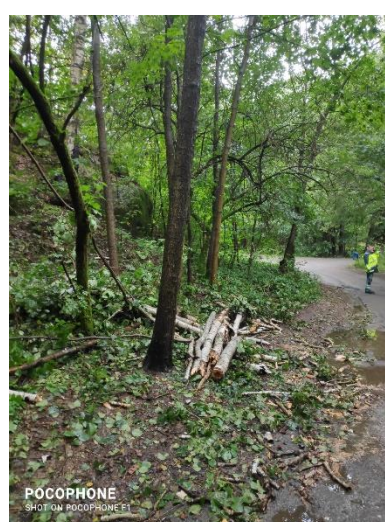
srpen

Srpen je především měsícem příprav na podzimní práce. Připravují se podklady pro náhradní výsadby, objednávají se materiály, rozhoduje se o cibulovinách a letničkách, které budeme vysazovat v roce 2025.

Ošetřili jsme přes 250 ks náhradních výsadeb, na kterých byl proveden výchovný řez.

září

Na přelomu měsíce srpna a září se Libercem prohnaly přívalové deště spolu s velkými poryvy větru. Došlo k poškození cca 80 dřevin, které musely být neprodleně pokáceny, uvolňovali jsme neprůchodné cesty a uklízeli popadané větve z ploch veřejné zeleně.

Započali jsme s přípravou záhonů v ul. Dr. Milady Horákové, kde jsme mezi ul. Čechova a Melantrichova navázali na výsadbu z roku 2023. Zhutněné makadamové a travnaté ostrůvky jsme proměnili na záhony růží.

Na křižovatce ulic Erbenova a Ještědská jsme vytvořili náš první štěrkový záhon plný trvalek, který je vhodný k zasakování dešťové vody. Na křižovatce ul. Ještědská a Kubelíkova jsme odstranili poléhavé skalníky, jelikož zasahovaly do rozhledových poměrů křižovatky a připravili jsme záhony pro výsadbu cibulovin a letniček v následujícím roce.

V ulici Husova před základní školou jsme nově osadili dva štěrkové záhony nově vybranými trvalkami.

V ulici Baltská jsme instalovali zábranu – dřevěné oplocení – jako prevenci proti rozjíždění trávníků parkové plochy.

Ke konci září ukončujeme práce spojené s likvidací invazních plevelů – jejich sečí a samotnou likvidací, tomu však předchází dvě kola postřiků ředěného přípravku Garlon, namísto doposud používaného Rondupu.

říjen

V tomto měsíci dochází k odstavení a vypuštění vodních prvků vyjma Neptunovy kašny, kde se zapíná výhřev vody a vypíná se vodotrysk.

Společně s KAM jsme osadili v ulici Jánská trvalkový záhon pod lípou u plastiky „Věčná něha“.

Při revitalizaci Ruprechtického náměstí proběhla půdní injektáž pod starými lípami, aby se zlepšil jejich zdravotní stav.

Ke konci měsíce proběhla standardní příprava na zimu - cvičné nasazení a ozkoušení mechanizace zajišťující provádění zimní údržby.

Na přelomu října a listopadu jsme začali podzimní úklid listí. Ke konci roku jsme měli uklizených 821.623 m² ploch v IT1 a IT2.

listopad

V průběhu listopadu jsme po městě vysadili 52 ks stromů a 401 keřů, současně s touto akcí jsme na požadavek Odboru majetkové správy v ul. Žitavská vysadili okolo parkoviště růže.

Dále naši pracovníci provádějí údržbu a zazimování strojů, které nebudou potřebovat např. cisternové nástavby, sekací traktory aj.

prosinec

Tento měsíc jsme prováděli zimní údržbu, úpravu průjezdných profilů z důvodů provádění zimní údržby, kácení, úklid dílen a areálu.

7.3.2. Další činnosti střediska 050

Středisko údržby veřejné zeleně dále zajišťuje závlivku, která probíhá většinou od března do konce listopadu. Dle klimatických podmínek provádíme každotýdenní úklid na 76 plochách městské zeleně. Kypříme a uklízíme dětská hřiště.

THP pracovníci se spolu se správkyněmi zeleně účastní celostátních konferencí SZKT – konference sekce správy zeleně, která se v loňském roce konala v Olomouci, arboristické konference v Praze a Dnů zahradní a krajinářské tvorby v Luhačovicích. Navázali jsme spolupráci ve věci zvyšování kvalifikace našich zaměstnanců s jedním z nejvýznamnějších představitelů z oboru arboristiky panem Davidem Horou, DiS. Zároveň se snažíme jít s aktuálními trendy údržby veřejné zeleně. Nejnovějším kouskem naší mechanizace je akumulátorová sekačka zn. Raymo.

7.4. Středisko čištění města a zimní údržby (středisko 040, zpracoval p. Házl)

7.4.1. Zimní údržba

Odpovědnou organizací za provádění zimní údržby místních komunikací ve městě Liberci jsou Technické služby města Liberec p. o. Operační plán zimní údržby, podle kterého je činnost zimní údržby zajišťována, byl vypracován podle silničního zákona č. 13/1997 Sb., ve znění zákona č. 102/2000 Sb., vyhlášky č. 104/1997 a 355/2000 Sb., kterou se provádí zákon o pozemních komunikacích. Operační plán byl zpracován pro standardní provozní podmínky s ohledem na hospodárnost a efektivnost údržbových nákladů a společenským potřebám města. Cílem zimní údržby místních komunikací (dále ZUMK) bylo zajištění zmírňování nebo odstraňování závad ve sjízdnosti a schůdnosti po celé zimní období dle zásad schváleného Operačního plánu zimní údržby. Při provádění vlastní zimní údržby je nutno přihlídnout k aktuálnímu stavu komunikací a chodníků konkrétního programu, zhodnocenému v daném místě a čase řidičem a také na posouzení ze strany službu konajícím dispečerem.

Organizace zimní údržby je řízena ze dvou spolupracujících na sobě nezávislých dispečinků. Zimní údržbu vozovek I. a II. třídy, zastávek MHD, veřejných parkovišť a parkovacích ploch, schodišť, cest v parcích, provoz deponie posypových hmot a organizaci práce externích dodavatelů na komunikacích I. a II. třídy zajišťuje nepřetržitě dispečink č. 1.

Údržbu vozovek III. třídy, chodníků I. a II. třídy, organizaci práce externích dodavatelů na komunikacích III. třídy, údržbu pěších komunikací a vybraných přechodů pro chodce zajišťuje v denních prodloužených směnách dispečink č. 2.

Statistické údaje - zimní období 2023/2024 a období 2024/2025		
rozsah udržovaných komunikací (v metrech, pokud není uvedeno jinak)		
Období	2023/2024	2024/2025
vozovky I. třídy	136 747,5	137 617,5
vozovky II. třídy	42 441	41 556
vozovky III. třídy	230 266	230 398
vozovky celkem	409 454,5	408 571,5
chodníky I. třídy	79 718	79 400
chodníky II. třídy	86 409,5	86 178
chodníky celkem	166 127,5	165 578
zóna veřejných prostranství (m2)	11 651	11 651
cesty v parcích (m)	0	4 832
městská parkoviště (m2)	67 687	65 967
parkovací plochy (m2)	13 847	13 847
počet schodů - stupňů	3 570	3 578
počet udržovaných přechodů	351	351
počet zastávek MHD	396	396

Ostatní údaje:		
Období	2023/2024	2024/2025
počet pracovníků TSML p.o.	117	116
počet pracovníků smluvních	30	30
celkový počet pracovníků	147	146
počet spec. mechanismů TSML p.o.	43	46
počet nákladních vozidel TSML p.o.	15	17
počet traktorů TSML p.o.	1	2
počet mechanismů externích	23	22
počet traktorů - externích	15	14
počet nákladních vozidel - externích	0	0

Na začátku zimy 2023/2024 jsme přišli o ocelovou halu na posypovou sůl a obě části zim, začátek roku a konec roku 2024, jsme neustále řešili problémy s touto solí. Několikrát jsme zbývajících cca 1400 tun plachtovali, ale nepodařilo se ji udržet v bezvadné kondici. V letních měsících jsme museli sůl nechat prosít, aby se vůbec dala naložit do rozmetadel a postavit provizorní plachtovou halu.

Nakonec se jí podařilo udržet v použitelném stavu. Bohužel tím několika násobným popršením, ztratila část svých chemických vlastností, což se naplno projevilo 6. 12. 2024. První kalamitní den a sůl nezabírala, tak jak jsme zvyklí. Museli jsme úseky projíždět vícekrát, což způsobilo zpoždění a velké dopravní komplikace. Museli jsme si dávat velký pozor na včasnost zásahů, než jsme tuto starou sůl spotřebovali.

Zároveň jsme posílili solankové hospodářství o novou nádrž s objemem cca 12 m³, čímž jsme si zajistili, že nám solanka během zásahových dní již nikdy nedojde.

Podrobná Vyhodnocení zimní údržby za období 2023/2024 a 2024/2025 je publikováno na webových stránkách TSML, p.o. Po zaúčtování všech nákladových položek souvisejících se zimní údržbou je zřejmé, že zimní údržba komunikací za období 2024/2025 byla o cca 10 – 15% nákladnější než za období 2023/2024.

7.4.2. Čištění města

Strojní metení

Režim strojního metení určuje Operační plán letního čištění města. Zejména se jedná o lokality a četnost. Rozděluje se ještě na strojní metení vozovek a chodníků. Pro oba typy komunikací jsou zvláštní, velké a malé, zametací stroje.

Začíná se 1. dubna Jednorázovým jarním úklidem, kdy po sobě uklízíme inertní materiál použitý při zimní údržbě. Na tento úklid máme lhůtu do konce května. Netrápila nás poruchovost strojů ani marodka strojníků, takže jsme byli hotoví již cca 10. 5. 2024. Na jarní úklid ihned navazuje Opakované strojní metení, kdy se ve třech třídách četnosti uklízí téměř celé město.

V roce 2024 jsme naplno spustili tzv. šetrné strojní metení. Jedná se o technologii určenou pro zadlážděné veřejné plochy a chodníky, zejména malou dlažební kostkou 5/7 cm. Kvůli vsakování se používá na spárování kamenná drť frakce 4/8 mm, které je ale zase velmi nevhodná právě pro strojní metení. Kovové kartáče a vývěva úplně vymetají nestabilní spáry a dochází k degradaci celé žulové skladby.

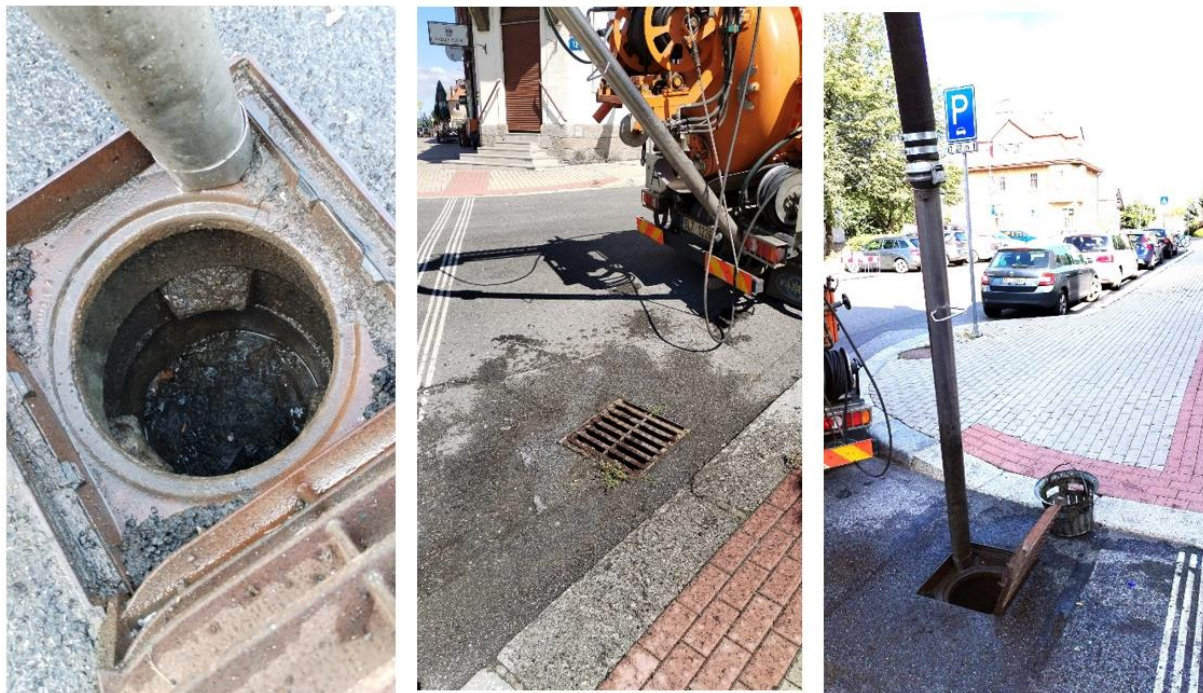
Jednak jsme pořídili bezvývěvový zametací stroj středního formátu, který používáme na větší veřejné plochy, např. náměstí apod. a zároveň jsme vybavili jeden chodníkový zametací speciál těmi nejjemnějšími plastovými kartáči, jaké jsou na trhu a výkon vývěvy snížili na použitelné minimum. Takto zádlážbu poškodujeme výrazně méně. Ještě by pomohlo používání jemnějšího spárovacího materiálu, například frakci 2/5 mm.

Čištění dešťových vpustí

Čištění dešťových vpustí se opět organizuje v Operačním plánu LČM. Vše je rozděleno do 52 programů, kde cca polovina je pro velký fekální vůz FEKO a polovina pro menší FUSO. Rozdělení je z důvodu dostupnosti, někde se zkrátka velký nevejde. Ve městě je celkem 7 137 vpustí alespoň podle poslední pasportizace dokončené v roce 2023. Tímto pasportem jsme i aktualizovali Operační plán. Ten je nastavený, aby každá vpust' byla minimálně jednou ročně

vyčištěna. Zatížené lokality i vícekrát ročně. V roce 2024 jsme přešli OP o cca 20 %, vyčistili jsme tedy o cca 20 % vpustí víc.

Čištění tlakovou vodou

Čištění se provádí buď předními tryskami, není ale moc účinné nebo závozníkem hadicí s tryskou. Toto je neúčinnější technologie čištění, zároveň ovšem nejdražší. Je to ale jediná možnost, jak smýt vozovku i pod nepřeparkovanými auty nezodpovědných řidičů.

Je pro tuto činnost opět vypracovaný operační plán, který musí respektovat fyzikální vlastnosti.... Voda zkrátka do kopce neteče. Většinou se tato činnost provádí v nočních směnách. Není hlučná a slabý provoz je samozřejmě pro posádku výhodný.

Nezanedbatelná práce cisteren je v parných letních dnech ochlazování veřejných ploch města. Po dohodě s p. náměstkem Mgr. J. Šolcem jsme v minulých letech stanovili hranici pro zahájení ochlazování, dosažením 30 st. Celsia. V roce 2024 p. náměstek tuto hranici snížil ještě na 28 st. C. Kropení se provádí předními tryskami a horním rozprašovačem. Většinou vyjížděly dvě cisterny, které od oběda do odpoledne křižovaly městem. Kropí se výhradně vodou z přehrady.

Čištění tlakovou párou

Toto soustrojí na čištění tlakovou horkou párou jsme začátkem roku převzali od Komunitních prací LBC, které pro něj neměly vhodný personál. Vlastně ani auto, které by toto soustrojí uvezlo.

Zahájili jsme čištěním odpadkových košů v centru města a pokračovali zatíženými a prestižními lokalitami. Také to není nic levného, stroj za jednu směnu spotřebuje cca 20 litrů nafty, 5 litrů benzínu a 3 kubíky pitné vody. Plus provoz malého nákladního vozu a minimálně

dvoučlenné posádky. Ale výsledek je skvělý. Veřejné plochy jsou znatelně čistší a je to jediná technologie, kterou dokážeme odstranit zašlapané žvýkačky a grafiti z kamenných ploch. Pro rok 2025 jsme tuto činnost již zařadili do běžného čištění města řízené Operačním plánem

Šintování (likvidace plevelů z veřejných ploch a chodníků)

Šintování je činnost, která se provádí na základě zadání správců. Růst plevelů je lokálně rozdílný v závislosti na počasí a srážkách.

Dříve jsme aktivně využívali chemické postřiky a následně jsme ručně různými „dloubátky“ odstraňovali zbytky plevelů, což bylo velmi zdoluhavé. Před pár lety se ale změnila legislativa na použití těchto chemikálií a prakticky výhradně provádíme šintování mechanicky. Vybavili jsme všechny posádky šintovacími vozíky (celkem 4 kusy) a fukary, aby ta práce šla rychleji, ale je to mnohdy neřešitelný souboj s přírodou, kdy ještě nejsme hotovi na jednom konci a na druhém je už zase zarostlo.

Úklid a ruční sběr komunálního odpadu

To je další nekončící souboj v nepořádkem. Skokově se situace zhoršila v roce 2022, kdy se do města nastěhovalo hodně nových obyvatel, jejichž kultura chování se ve veřejném prostoru je na výrazně nižší úrovni. Museli jsme koupit další městský vysavač, stejný jako používají Komunitní práce LBC, a jezdíme ještě po nich v posunuté odpolední směně a o víkendech, abychom centrum města udrželi v přijatelném stavu aspoň do 18 hodin.

Kontrola výsypu odpadkových košů, opravy a výměny poškozených, příp. náhrady ztracených

Výsyp odpadkových košů v Liberci provádí na základě smlouvy o dílo firma FCC. Naše středisko provádí kontrolu této činnosti a drobné opravy, větší opravy ve spolupráci s dalšími středisky. Výměny a náhrady organizuje p. Vinař z Odboru ekologie. Je to opět každodenní

starost. Samotný výsyp košů docela funguje ale současný úklid okolo koše v průměru 1 metru, který je součástí smlouvy, musíme velmi často kontrolovat a reklamovat.

Reprofilace příkopů

Je to opět nová, dříve zanedbávaná branže. Provádí se výhradně na zadání správců. Její potřebnost a účinnost se nejvíce projevuje při silných deštích, kdy právě funkční příkopy jsou schopné zachytit a zadržet dešťovou vodu, která by při neřízeném stečení napáchala velké škody. Svě o tom vědí obyvatelé kolem ulice Partyzánská a Puškinova, kteří tímto velmi trpěli. Ale v roce 2024 se zde provedly velké zásahy v reprofilaci a odvodu dešťových vod. Stejně tak za cvičným fotbalovým stadionem U Nisy. Podzimní povodně jsme již přečkali beze škod.

Povodně

Jedinou obranou proti škodám způsobenými povodněmi je kvalitní a včasná prevence. S tím se samozřejmě pojí pečlivé sledování vývoje počasí.

Jedna z prevencí je například výše zmíněná profilace příkopů. Nejdůležitější je ale mít v bezvadném stavu celkovou dešťovou kanalizaci včetně uličních vpustí. Před blížícími se podzimními povodněmi a záplavami, jsme usilovně všemi dostupnými prostředky čistili celý dešťový odpadní řad, zejména pak známá problémová místa. Jedná se např. o kř. Masarykova x Vítězná, ul. Fibichova atd. Prognózy o rozsahu povodně se nakonec celé nenaplnily, ale co jsme mohli udělat, jsme udělali. Prováděla se na povel **p. náměstka Šolce** i pomoc ohroženým občanům. Společně s hasiči jsme pytlovali písek, pytle se rozvážely na výzvu občanům a ve vybraných úsecích jsme stavěli z pytlů protipovodňové zábrany.

Externí činnost

Externí činnost je dost podstatná část práce našeho střediska. Zatím vynechám zimní údržbu, k té samostatně.

Skončila nám sice smlouva s Eurovií na zajišťování letních prací na silnicích ŘSD, ale i tak provádíme velký objem letních prací. Zejména je to strojní metení, jelikož jsme jediní v dostupné vzdálenosti, kteří mají volnou kapacitu na zametacích vozech. Objednávají si nás jednak stavební firmy, Strabag, Eurovia, Metrostav a další, na zametání vozovek po stavební činnosti nebo před pokládkou vrchního asfaltového krytu. Stejně se nám daří prodávat práci kropicích vozů. Celou sezónu máme jednu kropicí zapojenou u finišerů firmy Eurovia, menší část tržby činí i dovoz užitkové vody do soukromých bazénů. I fekální vozy se podílejí na externí činnosti. Máme několik klientů, kteří si u nás pravidelně objednávají čištění dešťové kanalizace a zametení ve svých areálech. Jsou to většinou místní továrny, sportovní a obchodní

centra. Stejně tak se na práci pro extery účastní i posádky ručního úklidu. Realizovali jsme hned v lednu velkou zakázku pro ŘSD na likvidaci hnízda pod dálnicí na Letce. Několikrát jsme uklízeli pozemky Pozemkového fondu. Často si nás najímají organizátoři různých akcí na veřejných plochách (zejména Námětí. Dr. E. Beneše) na následný úklid.

Snažili jsme se sehnat i nové klienty. Podařilo se nám vyhrát výběrové řízení na zimní údržbu všech vojenských areálů ve městě a posádku na Grabštejně. Těsně před zimou si nás najmuli i na úklid listí v zámeckém parku tamtéž. Pro rok 2025 si nás nakonec objednali na celkovou údržbu areálů, letní i zimní.

7.4.3. Mosty (opravy mostů)

Údržba mostů spadá pod středisko čištění města (040). Celkem máme na starosti 141 mostů a lávek. Kontrola mostů je prováděna paní Ing. Louthanovou, která dohlíží na kvalitu prováděných úkonů. V současnosti je náš tým tvořen jedním mistrem a třemi dělníky.

Organizační struktura a personální změny

V březnu 2024 jsme do našeho týmu přijali dva nové pracovníky, v září se k nám připojil třetí. Všichni byli vybaveni potřebnými ochrannými pomůckami, které zahrnují vybavení pro práci ve vodě, na lešení, ve výškách, pro řezání motorovou pilou a provádění zednických prací. Kromě vybavení jsme zajistili také odpovídající školení, které pokrývá práci na lešení, ve výškách a používání motorové pily.

Vybavení a materiál

Vybavili jsme se novým nářadím a vybavením potřebným pro údržbu mostů. V roce 2024 jsme pořídili vybavení a materiál v hodnotě 284 tisíc korun. Další nákupy plánujeme i v roce 2025. Prozatím využíváme starší pracovní auto ze střediska 040, ale do budoucna předpokládáme získání nového, vyhovující našim potřebám.

Spolupráce s dodavateli

Jako dodavatele stavební chemie jsme zvolili firmu Sanax, která nás proškolila na použití jejich materiálů. Sanax má dlouholetou praxi v oboru a jejich obchodní zástupce nám poskytuje odbornou pomoc telefonicky, emailem nebo osobně na stavbě.

Průběh údržby v roce 2024

V dubnu jsme zahájili práce na prvním mostě. Během roku jsme si všimli dlouhodobé absence pravidelné údržby. Po očištění mostů od vegetace, listí a zeminy se objevily skryté závady, které nad rámec kontroly odstraňujeme. V roce 2024 jsme dokončili údržbu na 14 mostech a dalších 5 mostů máme rozpracovaných. Při kvalitní údržbě se třemi dělníky, odhadujeme, že zvládneme 10 až 20 mostů ročně.

Plány a vize na rok 2025

V roce 2025 budeme ladit nedostatky, abychom mohli odvádět kvalitní práci. Pokud by bylo potřeba práce urychlit, můžeme uvažovat o rozšíření týmu na dvě posádky po třech lidech. Pro specifické práce využíváme stavební středisko 010, například pro opravy živičného krytu. V zimním období jsme mostařskou posádku využívali na zimní údržbu schodů a mostů. Pro přehled práce na mostech využíváme aplikaci Freelo.

7.5. Veřejné osvětlení a světelná signalizace (středisko 060, zpracoval p. Pelc)

Středisko 060 - VO a SSZ provádí v rámci své činnosti údržbu, opravy a obnovu veřejného osvětlení VO a světelné signalizace SSZ. Zařízení VO a SSZ jsou v majetku Statutárního města Liberec, v činnosti odboru správy veřejného majetku. V roce 2024 pokračovala modernizace a rozšiřování zařízení veřejného osvětlení s cílem zvýšit bezpečnost a kvalitu života obyvatel, energetickou efektivnost a s tím spojené finanční úspory. Modernizace spočívá především ve výměně stávajících výbojkových svítidel za svítidla energeticky úsporná s LED světelnými zdroji. Nová svítidla zároveň umožňují programové nastavení intenzity osvětlení během nočního osvětlení případně a do budoucna i dynamické přizpůsobování intenzity osvětlení podle aktuálních potřeb, což přináší další úspory energie. Rozšíření osvětlení se zaměřilo především na oblasti s vyšší frekvencí pohybu chodců a na místa s vyšší nehodovostí.

Pracovní skupina, věnující se údržbě, opravám a obnově zařízení VO a SSZ zahrnovala v uplynulém roce tři až čtyři elektromontéry, dva řidiče speciálních vozidel s pohyblivou plošinou a jednoho technicko - hospodářského pracovníka. Vzhledem k objemu prací a personální nouzi spojenou i s fluktuací pracovníků, kdy je požadovaný stav elektromontérů minimálně v počtu šesti osob, byla naše pracovní skupina prakticky vytížena nad

Pracovní skupina, věnující se údržbě, opravám a obnově zařízení VO a SSZ zahrnovala v uplynulém roce tři až čtyři elektromontéry, dva řidiče speciálních vozidel s pohyblivou plošinou a jednoho technicko - hospodářského pracovníka. Vzhledem k objemu prací a personální nouzi spojenou i s fluktuací pracovníků, kdy je požadovaný stav elektromontérů minimálně v počtu šesti osob, byla naše pracovní skupina prakticky vytížena nad

rámec svých možností. Přesto dokázalo středisko VO a SSZ plnit pracovní požadavky, a to především za cenu přesčasů a velkého pracovního nasazení. Z výše uvedených důvodů bylo ve druhé polovině roku 2024 vypsáno výběrové řízení na obsazení dvou pozic elektromontérů. Ti ale na trhu práce nejsou k nalezení a je otázkou i vzhledem k tržní ceně zkušeného elektromontéra, které je nad možnostmi příspěvkové organizace, jak dlouho bude ještě tato situace udržitelná.

Standardní činností našeho střediska je odstraňování poruch na zařízení VO a SSZ dle určených povinností a požadavků SML a aktuálních požadavků zjištěných závad, které jsou neprodleně zaznamenávány v on-line servisní aplikaci veřejného osvětlení a světelného signalizačního zařízení s označením SAVO. Poruchy lze nahlásit prostřednictvím pohotovostní služby. Na každém stožáru VO je číselné označení, telefonický kontakt a QR kód k nahlášení poruchy přes webovou aplikaci. Kontakty: Pohotovostní služba - tel: 730 158 058, E-mail: poruchyVO@tsml.cz, web: <https://l.vo-ssz.cz>.

Plánování obnovy VO a SSZ je prováděno správcem, a to odborem správy veřejného majetku SML. Provádění plánované obnovy zařízení VO a SSZ provádí středisko VO a SSZ TSML na základě pokynu vydaného správou veřejného majetku SML.

Za účelem nutných urgentních oprav, zajištění následků dopravních nehod, vandalismu, krádeží a jiných možných poškození a zabezpečení zařízení před možným úrazem el. proudem, je zajišťována servisní posádkou nepřetržitá pohotovostní služba 24/7/365. Středisko dále zajišťuje provádění preventivní údržby VO a SSZ a nočních kontrol funkčnosti osvětlení VO veřejného osvětlení, SO slavnostního osvětlení a SpecO speciálního osvětlení. Preventivní údržba zahrnuje pravidelné roční periodické kontroly zařízení veřejného, slavnostního a speciálního osvětlení, měsíční a čtvrtletní kontroly zařízení světelné

signalizace dle požadavků fy SWARCO, revize, upřesnění skutečného tech. stavu, topologie apod. Cílem preventivní údržby je snížení objemu a náročnosti operativní údržby.

Středisko VO a SSZ TSML také provádí vytyčování sítí a zařízení VO, a to především v návaznosti na proces vyjadřování k existenci sítí VO. Vlastní vyjadřování k existenci sítí VO je zajišťováno správcem SML odbor správy veřejného majetku.

V rámci vyčíslení a likvidace škodných událostí, a to dopravních nehod a ostatních poškození zařízení a rozvodů VO a SSZ, připravuje středisko VO a SSZ výkaz a ocenění

náhrady jako podklad pro další zpracování událostí správci veřejného majetku SML.

Naše středisko zajišťuje roční instalaci a provoz vánočního osvětlení vybraných ulic a solitérů našeho města a přípravu, instalaci a napojení rozvaděče pro osvětlení vánočního stromu umístěného před libereckou radnicí. Zároveň je zajišťována údržba dekorů, převěsů a rozvaděče vánočního osvětlení a jsou prováděny jejich opravy a revize.

Rozhodnutím městské rady bylo v roce 2024 nově svěřeno do péče TSML také zařízení meteorostanic, v roce 2025 se předpokládá převzetí údržby zařízení parkovacího systému města.

Středisko se také podílí na zajišťování a koordinacích v rámci požadavků na montáže, demontáže stožárů a svítidel VO, SO a SpecO a jejich ovládání při různých společenských a kulturních akcích např. koncerty před libereckou radnicí, Benátská noc, spolupráce s Agenturou regionálního rozvoje, Naivním divadlem Liberec apod.

Dle požadavků správce SML byla prováděna obnova zařízení VO a SSZ. Dále jsou v rámci plánovaných staveb, rekonstrukcí a oprav prováděny úpravy, přeložky, demontáže a montáže stávajících a nových zařízení a rozvodů VO a SSZ. Plán obnovy pro příští rok zahrnuje např. výměnu zařízení a rozvodů VO v ul. Hodkovičská a v ul. Jizerská. Dále bude, ve výtípaných lokalitách města, probíhat plánovaná výměna stávajících výbojkových svítidel za svítidla energeticky úsporná s LED světelnými zdroji, a to pracovníky střediska VO a SSZ a zároveň externím dodavatelem na základě výběrového řízení v rámci energeticky úsporných projektů NPO dotačního programu EFEKT.

Středisko VO a SSZ za uplynulé období roku 2024 provedlo v rámci oprav přibližně opravu 49

ks kabelových poruch, rovnání a oprav stožárů v počtu 19 ks, demontáže a montáže stožárů a svítidel v počtu 21 ks, demontáže stožárů v počtu 10 ks, osazení a zapojení 2 ks nových pilířů / rozvaděčů včetně kabeláže. Každodenní činností je dále výměna světelných zdrojů svítidel, zapalovačů a jisticích prvků, vytyčování / zaměřování a identifikace poruch, výkopy, spojování a pokládka nových kabelů. Vytyčování provádíme na základě objednávek i pro externí žadatele. V rámci obnovy bylo provedeno kompletní nové osvětlení VO v ul. Chrastavská u objektu DTZ, v části ul. Londýnská, a to včetně nového přívodního kabelového vedení pro zapínací místo ZM97, zapojení nových pilířů / rozvaděčů DS a RVO a

kabeláže v ul. Jungmannova, SSZ řadič 91500 u Plazy a ostatní práce v celkových počtech výměna stožárů a svítidel 55 ks, výměna svítidel 6 ks, osazení a zapojení 2 ks nových pilířů / rozvaděčů včetně kabeláže. Pro představu je celkový počet oprav na zařízení VO a SSZ za rok 2024 vyčíslen dle informací z aplikace SAVO na 3623 ks.

V rámci obnovy VO probíhala v roce 2024 současně s pracemi střediska VO a SSZ TSML i plánovaná výměna stávajících výbojkových svítidel VO za svítidla úsporná s LED světelnými zdroji, a to externím dodavatelem na základě výběrového řízení v rámci energeticky úsporných projektů NPO dotačního programu EFEKT. Celkem v rámci tohoto projektu instalováno více než 1000 ks úsporných LED svítidel VO.

V nadcházejícím roce 2025 bude pokračovat modernizace a rozšiřování zařízení veřejného osvětlení s cílem dále zvyšovat bezpečnost a kvalitu života obyvatel, energetickou efektivnost a s tím spojené finanční úspory. Důraz bude kladen na další rozšiřování programovatelného / dynamického systému řízení osvětlení. Naše středisko bude nadále a s řádnou péčí provádět údržbu, opravy a obnovu veřejného osvětlení VO, světelné signalizace SSZ a ostatních zařízení svěřených nám s důvěrou odborem správy veřejného majetku SML. Věříme, že se nám podaří personálně stabilizovat naši pracovní skupinu, a to i jako přátelský kolektiv a zajistit jejím pracovníkům adekvátní a férové finanční ohodnocení za jejich odbornou práci prováděnou na základě nabytých pracovních zkušeností, osobnímu vzdělávání v oboru elektrotechnik / elektromontér a pracovnímu nasazení. V rámci získávání aktuálních informací a zkušeností z oblasti provozování veřejného osvětlení, předávání zkušeností a šíření nových myšlenek v oblasti správy, provozu a obnovy veřejného a slavnostního osvětlení, problematiky osvětlení rizikových míst ve městech a obcích jako prostředku ke zvýšení bezpečnosti, trasování a geodetického mapování kabelů VO, vyhledání poruch a bodů zájmu, ale také v rámci řešení součinné pomoci a podpory s řešením možných úskalí pro řádné dokončení žádostí dle aktuálních výzev pro dotace např. NPO, SFŽP apod. je TSML kandidátem a začátkem roku 2025 se stane členem společnosti pro rozvoj veřejného osvětlení – SRVO.

7.6. Technický úsek (středisko 080 – dílny, zpracoval p. Nedvídek)

Zcela nenápadné je v rámci TSML středisko dílen, které sice nezajišťuje přímo činnosti spojené s údržbou města, ale celoročně zajišťuje servis zařízení, která pro tuto činnost slouží. I toto středisko je nutné vyzdvihnout, neboť je za současných podmínek často až zázrak, že dokáže udržet v chodu techniku, která netrpí jen stářím a komplikacemi s dodávkami náhradních dílů, ale také novými emisními normami, které jsou pro provoz komunální techniky nastaveny zcela nesmyslně a neustále komplikují provoz techniky. I na tomto středisku máme nedostatek kvalifikovaných pracovníků a je velmi obtížné je na trhu najít a získat, protože je soukromé firmy dokážou lépe zaplatit.

Rozhodující investice roku 2024

Speciální nosič nástaveb Multicar M31(do 5,5 tuny) 3 ks

- a) Nově pořízená vozidla nahrazují provozovaná 3 ks vozidel Multicar
- b) Technické údaje:
  - i. Podvozek se spalovacím motorem a pohonem náprav 4x4 s uzávěrkami.
  - ii. Letní nastavba-třístranný sklápěč, cisterna.
  - iii. Zimní nastavba - posypová nastavba, poloautomatická regulace posypu s čidlem materiálového toku.
- c) Použití:
  - i. Vozidla jsou začleněna jako náhrada za zastaralé a zejména opotřeбенé stroje do systému a procesu údržby zeleně, čištění města a údržby komunikací. Součástí celoročního provozu je využití pro zimní údržbu komunikací a ploch.
  - ii. V TSML jsou vozidla této kategorie provozována již více než 45 let. Zkušenosti s jejich provozem jsou veliké i co do spolehlivosti a schopnosti provádět si vlastní servisní a opravárenskou činnost. Potřeba obměny vozidel zapadá do celkové koncepce mechanizace, která zajišťuje v letním období činnost jednotlivých pracovních skupin. Zimní údržba ploch a komunikací v Liberci je stále více směřována na cílenou údržbu všech komunikací ve městě Liberec. Vzhledem ke stále se zmenšujícím průjezdným šířkám komunikací (parkující vozidla), je nutné tyto komunikace ošetřovat menší technikou, což zatím nejlépe splňují vozidla s celkovou hmotností max. do 6 tun. Je snaha omezovat posyp, který je aplikován i mimo vypluhovanou část. Nová vozidla se zimní nastavbou jsou schopna přesných a normovaných dávkování. Náhon 4x4 a zimní výbava s pluhem, robustnost a dostatečně dimenzovaná komunální hydraulika je ve své kategorii a rozměrech (i výškových při průjezdu po chodníku se vzrostlými stromy nebo vegetací s masivními větvemi nad chodníkem) pro zimní údržbu komunikací optimální.
  - iii. řešení s dlouhodobým výhledem - vozidla splňují provozní spolehlivost a opravitelnost bez ohledu na dobu provozu min 7 let.

Inspekční kamera pro kontrolu dešťové kanalizace

- a) Jedná se o nově pořízené zařízení, které nebylo v TSML provozováno.
- b) Technické údaje:
  - i. Kamerová hlava axiální a rotační v provedení nerez, barevné snímání, zabudované LED osvětlení, umělý horizont, výkyvné a otočné provedení.
  - ii. Naviják s příslušenstvím, kabeláž pro kontrolu potrubí do 50 m.
  - iii. Řídící a ovládací jednotka s 10 palcovým monitorem, záznamem, klávesnicí pro indexaci.
  - iv. Vystřed'ovací nástavce pro různé průměry potrubí.
  - v. Připojitelná sonda pro možnost vytrasování pod komunikací.
- c) Použití:
  - i. Požadavky na zjištění příčin a rozsahů neprůchodnosti dešťové kanalizace vedly k nutnosti pořízení výše uvedeného zařízení. Kamera je využívána jak správci komunikací, tak při údržbě vysokotlakým čištěním.

Univerzální nosič nářadí s 0 poloměrem otáčení a sekacím ústrojím- bezemisní pohon

- a) Nově pořízený stroj Raymo B Torpedo nahradil nadměrně opotřebenou benzinovou pásovou samojízdnou sekačku Timan.
- b) Technické údaje:
  - i. Základní nosič Raymo B Torpedo na akumulátorový pohon, rychlodobíjení, pohon 4x4, svahová dostupnost 30 st., celková výška stroje 55 cm.
  - ii. Rotační žací ústrojí se záběrem 120 cm a mulčovací sadou.
- c) Použití:
  - i. Stroj je náhradou za nadměrně opotřebené zařízení.
  - ii. Požadavky na seč vegetace jsou velmi ovlivněny klimatickými podmínkami a zvýšeným požadavkem na výslednou kvalitu. Zásadním požadavkem byla minimalizace hluku a spalín, vznikajících pro vlastní činnosti.
  - iii. Řešení s dlouhodobým výhledem – stroj se v roce 2024 velmi osvědčil a v roce 2025 bude rozšířena jeho využitelnost o druhé sekací ústrojí pro údržbu v centru města. Stroj je vybaven telemetrií.

Skladovací a výdejní zařízení pro AdBlue/2500 litrů

- a) Nově pořízené zařízení BlueMaster se systémem TMS a vyhříváním.
- b) Technické údaje:
  - i. Dvouplášťová nádrž o objemu 2500 litrů, tepelně izolovaná, vyhřívání a odvětrání.
  - ii. Výdejní zařízení s napojením na stávající výdejní a evidenční systém čerpání paliv (karty).
- c) Použití:
  - i. Doposud byl výdej AdBlue prováděn přímo z 1000 litrových přepravních nádrží skladem TSML. Vzhledem k navyšování vozidel s požadavkem na tankování AdBlue bylo rozhodnuto o vlastním, systémovém řešení.

Nové řešení je ekologické, bezpečné a odpadá další skladovací nádoby v garážích.

- ii. K výdeji byl vždy potřeba skladník a řidič. V mimopracovní době se nečerpalo. Skladník ručně zapínal čerpadlo a docházelo k přetečení nebo potřísnění. Měření bylo přes velmi nepřesný měřák. Následovala skladová administrativa.
- iii. řešení s dlouhodobým výhledem – zařízení splňuje skladovací, manipulační a evidenční požadavky, pravděpodobná životnost je delší než 10 let.

Zametací speciál s kombinací mechanického sběru a odsávání - Karcher MCM 600

- a) Nově pořízené vozidlo pro účely metení komunikací a ploch.
- b) Technické údaje:
  - i. Speciální zametací stroj s natáčením všech kol.
  - ii. Nástavba s mechanickým oboustranným metením a minimálním odsáváním.
- c) Použití:
  - i. Stroj je zařazen do skupiny zametacích speciálů pro práce zejména na dlažbách a při sběru objemnějších předmětů.
  - ii. V TSML dlouhodobě vznikal požadavek na doplnění této technologie údržby komunikací. Jedná se standardní přimetání bočními kartáči a využití příčného bočního koštěte. Je zde ale systém mechanického vynášení zameteného materiálu do zásobníku smetků. Stroj je schopen i mnohonásobně vyšší pracovní rychlosti metením, oproti standardním zametacím speciálům s odsáváním. Tento systém metení je vhodný pro svoji produktivitu zejména pro dlažbu a všechny plochy, kde standardním odsáváním dochází k úbytku materiálu spárování. Zároveň si velmi dobře poradí i na plochách po shromáždění, oslavách...
  - iii. Řešení s dlouhodobým výhledem - stroj splňuje provozní spolehlivost a opravitelnost bez ohledu na dobu provozu min 7 let.

7.7. Systémy managementu kvality, environmentu, BOZP (zpracovala Ing. Šrajbrová)

Vedení organizace si plně uvědomuje důležitost ochrany životního prostředí, dodržování zásad bezpečnosti a ochrany zdraví při práci. Zavedením systémů managementu podle ISO norem, stanovením jejich politik, je deklarována snaha organizace o trvalé a šetné chování k životnímu prostředí, vytváření podmínek pro jeho neustálé zlepšování, zajistit bezpečné a zdravé pracovní podmínky pro zaměstnance, odstraňovat nebezpečí a snižovat rizika v oblasti bezpečnosti a ochrany zdraví při práci. K závazkům stanoveným v politikách kvality, environmentu a bezpečnosti a ochrany zdraví při práci se hlásí všichni zaměstnanci organizace, kteří jsou zároveň odpovědní za jejich dodržování a naplňování.

V organizaci je zaveden systému managementu kvality dle ČSN EN ISO 9001:2016, environmentálního managementu dle ČSN EN ISO 14001:2016 a managementu bezpečnosti a ochrany zdraví při práci v souladu s ČSN EN ISO 45001:2018 pro:

- provádění silničních a stavebních prací v oboru pozemních komunikací v rozsahu stanoveném Zřizovací listinou organizace
- čištění komunikací a zimní údržbu komunikací,
- zřizování a údržbu zeleně,
- zřizování a údržbu dopravního značení,
- správu budov v majetku města Liberce.

Systém managementu podle ISO norem podléhá pravidelným auditům jednak interním, prováděným interními auditory organizace a dále pak auditům, které provádí certifikační orgán.

Cílem interního auditu je prověření plnění závazků vyplývajících z certifikace, zjištění shody s požadavky systémové normy, identifikace příležitostí ke zlepšování.

V roce 2024 byly provedeny tyto audity:

- interní audit systému managementu bezpečnosti a ochrany zdraví při práci,
- interní audit environmentálního systému managementu,
- interní audit systému managementu kvality.

V rámci auditů nebyly identifikovány neshody a interními auditory bylo konstatováno, že zavedené systémy jsou funkční, požadavky systémových norem jsou naplňovány.

- dozorový audit systému managementu bezpečnosti a ochrany zdraví při práci,
- recertifikační audit systému environmentálního managementu,
- dozorový audit systému managementu kvality.

V rámci těchto dozorových auditů a recertifikačního auditu nebyly stanoveny neshody. Výrokem auditního týmu bylo konstatováno, že zavedené systémy jsou způsobilé trvale plnit aplikovatelné požadavky systémových norem a dosahovat očekávaných výsledků.

Organizace má vypracovaný postup a provádí pravidelné monitorování a měření vybraných ukazatelů životního prostředí a bezpečnosti a ochrany zdraví při práci a tyto stanovené ukazatele vyhodnocuje.

Formou vzdělávání organizace neustále zvyšuje a prohlubuje povědomí mezi svými zaměstnanci v oblasti ochrany životního prostředí a bezpečnosti a ochrany zdraví při práci. Vzdělávání zaměstnanců je chápáno jako jedna z cest vedoucích k minimalizaci rizik spojených s ohrožením životního prostředí, bezpečnosti a ochrany zdraví při práci, zvyšuje odbornost zaměstnanců a snižuje riziko vzniku mimořádných událostí.

8. Závěr

Technické služby města Liberec, příspěvková organizace (TSML), hodnotí rok 2024 jako náročný, ale zároveň progresivní. Navzdory nepříznivému hospodářskému výsledku -5,13 milionu Kč organizace dokázala zajistit plynulý chod klíčových činností a pokračovala v modernizaci i investicích. TSML zajišťují údržbu více než 447 km vozovek a 283 km chodníků, správu městské zeleně, údržbu mostů, veřejného osvětlení, světelné signalizace, zimní a letní údržbu i technickou podporu městských akcí.

V roce 2024 organizace čelila komplikacím s uskladněním posypové soli. V důsledku ztráty kryté haly musela být provizorně plachtována, což vedlo ke zhoršení jejich chemických vlastností. Při prvních kalamitních dnech se projevil pokles účinnosti, což mělo vliv na operativnost zásahů. Jako reakce byla postavena plachtová hala a rozšířeno solankové hospodářství o novou nádrž. Díky těmto krokům bylo zajištěno, že během zásahových dní solanka nechyběla.

V oblasti investic byly pořízeny nové zametací a sekací speciály, nákladní automobily, radlice a cisterny. Modernizace vozového parku přispívá k vyšší efektivitě, nižší poruchovosti a ekologičtějšimu provozu. V oblasti veřejného osvětlení pokračovala výměna svítidel za úsporné LED technologie.

Významný podíl aktivit připadá na údržbu městské zeleně. V roce 2024 bylo posekáno přes 7,2 milionu m² travnatých ploch rozdělených do čtyř intenzitních tříd. Středisko zeleně realizovalo i estetická zlepšení – nové květinové výsadby, údržbu fontán, pískovišť a mobiliáře. Také probíhaly odborné arboristické zásahy, výměny půd a štěrkové záhony v rámci zadržování vody ve městě.

TSML zaměstnávaly ke konci roku 175 pracovníků, z toho 136 dělníků a 39 THP pracovníků. Organizace dbá na profesní rozvoj, pořádá školení a investuje do zvyšování kvalifikace. Dodržuje legislativní rámec zaměstnávání OZP a aktivně spolupracuje se školami při prezentaci své činnosti.

V oblasti čistoty města byly zavedeny nové metody tzv. šetrného strojního metení, tlakové páry a úklidu veřejných prostranství. K čištění byly využity i bezvýchvěvové stroje s jemnými kartáči, aby nedocházelo k poškozování kamenných dlažeb. Na základě požadavků veřejnosti došlo ke zvýšení četnosti zásahů v exponovaných lokalitách.

TSML se zapojilo do externích zakázek – například pro ŘSD, vojenské areály, průmyslové podniky či organizátory veřejných akcí. Externí činnost přispěla k příjmům a vytížení strojů mimo hlavní sezónu.

Výroční zpráva TSML je předkládána jako podklad k informování zastupitelstva i veřejnosti. Organizace i přes ekonomickou ztrátu prokázala vysokou míru operativnosti, odpovědnosti a schopnosti čelit mimořádným situacím. Zpráva bude dále sloužit jako podklad pro plánování rozpočtu a strategických rozhodnutí statutárního města Liberec.

9. Doporučení

a) Zlepšit finanční plánování a kontrolu nákladů:

- Zaměřit se na analýzu nákladových položek vedoucích k provozní ztrátě a hledat úspory bez omezení výkonu služeb.

b) Zajistit náhradu a rozšíření technického vybavení:

- Obnovit klíčovou techniku v dílnách a zázemí, zejména u středisek se silným opotřebením (např. zimní technika, vozový park).

c) Zaměřit se na personální stabilitu:

- Zlepšit náborové strategie u nedostatkových profesí (např. elektromontéři), zvážit lepší odměňování nebo spolupráci se školami.

d) Rozvíjet ekologická řešení:

- Pokračovat v modernizaci veřejného osvětlení na LED, zavádět prvky zelené infrastruktury (štěrkové záhony, retenční plochy), optimalizovat spotřebu paliv.

e) Posílit digitální řízení:

- Pokračovat v zavádění moderních informačních systémů do činnosti TSML, p. o. a využívat data pro efektivnější rozhodování.

f) Zlepšit vnější komunikaci:

- Využít veřejné úspěchy (např. úklid města, zelené plochy) ke zviditelnění práce organizace mezi obyvateli a zvýšení důvěry veřejnosti.